

JournÉspéranto Info

Magazine de l'association Espéranto-Jeunes : JEFO-Informas
Trimestriel • n°2006/1 • 2 €

Balkana numero

Cet été, tous à Sarajevo!

(Junulara

Esperantista

Franca Organizo)

4 bis rue de la Cerisaie
75004 Paris

Tél. 01 48 87 07 42

www.esperanto-jeunes.org

info@esperanto-jeunes.org

rédaction du journal:

ji-teamo@yahoogroupes.fr

Directeur de Publication /

Direktoro de la Eldono :

Axel Rousseau

Rédacteur / *Redaktoro :*

François Parchemin

Mise en Page / *Enpaĝigo :*

Emmanuelle Richard

Corrections / *Korektoj :*

François Hoeltzli, Cyrille

Pouillet, Emmanuelle Richard

Illustrations / *Desegnaĵoj :*

4ème de couv'/*lasta :* Serge Sire

Photos / *Fotoj :*

les auteurs, *la aŭtoroj*, Internet

Ont contribué à ce numéro :

Kontribuis al ĉi-numero

Aleks Kadar, Axel Rousseau,
Cyrille Pouillet (platano), Dag
Treer, Emmanuelle Richard,
Enguerran Massis, François
Parchemin (Parŝo), Julia Hédoux,
Julien Mazeau, Emmanuel
Villalta (Manu), Marko Bikolič,
Nathalie Matas, Olivier Fauras,
Sandra Nicolodi, Saša Rakezic,
Serge Sire, Shakira, Thomas
Cordonnier, Vincent Pacheu,
William Dumoulin (Mumio)

Imprimerie / *Presado :*

Ravin Bleu

Edité en mars 2006 à 500
exemplaires. Pour adhérer à
Espéranto-jeunes et recevoir
régulièrement ce magazine, rem-
plissez et renvoyez le bulletin
d'adhésion. Les articles parus
dans JeunEsperanto Info n'enga-
gent que leurs auteurs. Toutefois,
Espéranto-Jeunes se réserve le
droit de les publier ou non. Tous
droits de reproduction autorisés
sous réserve de l'indication de
l'auteur ou de la source, et sur
simple information à Espéranto-
Jeunes.

Enhavo / Sommaire

Mot du président / Edito / BD **p. 3**

Brèves **p. 4**

EN LA MONDO / RAPORTOJ

Internacia Seminario

p. 5-6

AS-scio

p. 7

Ludu en IS- 2006

p. 8-9

Eklernu la japanan

p. 10

La Shakira polemiko

p. 14

La marvirineto

p. 15

EN FRANCIIO / VIE DE L'ASSOCIATION

Subvention «Première rencontre» **p. 11**

Compte-rendu du comité **p. 26**

Contacts **p. 27**

ALIĜILOJ kaj ABONILOJ

Fiŝa semajnfino

p. 11

Aŭvernja renkontiĝo

p. 12

Festo : unua bulteno

p. 13

JEFO-Butik'

p. 16

IJK en Sarajevo

p. 17-18

Festo-2006
kasteja vivu'

SPECIAL BALKANS

Saluton el Serbio

p. 19

Popoloj kaj nacioj de Balkanio

p. 20-21

El lando kiu ne plu ekzistas

p. 20

Esperanto en Niŝ

p. 21

Kroataj renkontiĝoj

p. 22

Livres / libroj

p. 23

Le cymbalum

p. 23

Cinéma yougoslave

p. 24

Interkultura Seminario en Sarajevo **p. 24-25**

Eldonita en marto 2006 je 500
ekzempleroj. Por aliĝi al JEFO
kaj regule ricevi tiun bultenon,
plenigu kaj sendu la aliĝilon.
La artikoloj en JEFO-Informas
reliefigas la vidpunkton de ties
aŭtoroj, ne nepre tiun de JEFO.

Tamen JEFO decidas ĉu publikigi
aŭ ne tiujn artikolojn. Represajoj
estas permesitaj, kondiĉe ke oni
indikis la nomon de la aŭtoro aŭ
la fonton, kaj ke JEFO estu infor-
mita.

Edito

À nouvelle année, nouveau rédac'chef ! Pour certains 2006 commençait en espéranto, que ce soit à IS ou AS. Ce fut mon cas, mais l'année 2006 commença surtout avec une importante mission... Le président de JEFO ne manquant aucune occasion pour le répéter : « Le prochain JI doit être envoyé aux membres à la mi-mars ! ». Il fallait donc faire vite... Autant dire que la course contre la montre à la recherche d'articles aussi divers qu'intéressants fut palpitante. Du petit bout de papier griffonné avec Platano sur un coin de table de la trinkejo de l'IS à ces vingt-huit pages, que de chemin parcouru !

Au final nous voilà avec un numéro spécial Balkans dont la lecture vous poussera tous, je l'espère, à vous inscrire à l'*Internacia Junulara Kongreso* qui se tiendra à Sarajevo du 6 au 13 août 2006 (autant vous dire que je suis déjà inscrit, avec un projet IJK-IJS pour deux grosses semaines au cœur de l'Europe en août). En plus des articles relatifs aux pays de la péninsule balkanique et de leur culture, *Jeun-Espéranto Info* nous emmènera notamment à la découverte de la langue japonaise, nous fera découvrir une autre facette de l'auteur de *La petite Sirène* et nous proposera des semajnfinojn comme on les aime !

Avant de vous souhaiter une bonne lecture, je rappelle que toutes les contributions sont les bienvenues, en espéranto ou en français, que ce soit sous forme d'articles, dessins, bandes dessinées, jeux ou autre. Le thème du prochain numéro sera « Junularo tra la mondo », l'idée étant de sortir d'Europe pour découvrir les jeunes à travers notre vaste monde. Si vous avez fait au cours d'un voyage des rencontres qui vous ont marqué, si vous vous intéressez à un pays et sa culture, n'hésitez pas à nous faire parvenir quelque chose*. Peut-être même avez-vous un correspondant espérantiste qui se fera un plaisir d'écrire quelque chose sur son pays. Bien évidemment les contributions hors thème sont également les bienvenues.

Je vous souhaite à tous une excellente lecture.

Parŝo

* Merci d'envoyer vos contributions pour le prochain numéro à ji-teamo@esperanto-jeunes.org

Le mot du président

« La jeunesse est l'avenir de l'humanité » disait Zamenhof.

Et quand je vois aujourd'hui les jeunes qui se retroussent les manches pour pondre ce numéro, je me dis que l'humanité a de beaux jours devant elle.

C'est donc un grand bravo que je lance à François en tant que rédacteur en chef de son premier numéro de *JeunEspéranto Infos* et je lui souhaite une longue vie en tant que rédacteur en chef.

Mais il serait malhonnête d'oublier tous les autres jeunes qui font tourner cette association. Ceux qui sont entrés il y a quelques mois dans le comité et qui aujourd'hui décident des directions à prendre pour l'association. Ceux qui nous ont aidés lors d'Expolangues en janvier, pour répondre aux visiteurs curieux et qui leur ont montré que l'espéranto est une langue vivante et pleine d'avenir. Ceux qui organisent les fins de

semaine à thème, comme celle de Boulogne-sur-mer qui aura lieu le 1er avril ou celle qui aura lieu en Auvergne, à la Bourboule les 27 et 28 mai.

Trouver les actifs de demain doit être l'une de nos priorités. Dès aujourd'hui il convient de trouver comment se faire remplacer. Cela peut sembler paradoxal, mais c'est pourtant la seule façon d'assurer un avenir durable à notre association.

Axel Rousseau

À Aix, on surfe !

Il y a 2 façons de pratiquer l'espéranto : soit on contacte une association près de chez soi, soit on lit sur Internet.

À Aix-en-Provence, il y a les bons cours hebdomadaires de Sylvaine, le

PIV (dictionnaire de référence de l'espéranto) et une réunion mensuelle.

Sur Internet, on ne présente plus lernu.net qui permet d'apprendre facilement et à son rythme, ni <http://esperanto-jeunes.org> qui fédère les espérantistes français.

Mais les pages web, c'est comme les jolies filles: c'est agréable de visiter celles des amis, mais de temps en temps on aimerait bien en avoir une à soi.

Et c'est ainsi que j'ai le plaisir de vous présenter <http://aiks.eo.free.fr>, le site des espérantistes d'Aix-en-Provence. Tout a été pensé pour votre confort : le logo est aérodynamique pour faciliter la glisse de la souris, le site comporte un petit «babilejo»* et surtout un résumé automatique de nouvelles espérantistes (ĝangalo, raporto.info et liberafolio) pour n'envoyer que les nouveautés de ces 3 sites à votre écran !

Le site va ensuite s'étoffer avec des photos, des articles, des cours, etc. Laissez vos propositions sur le babilejo ! Le site est en cours d'installation, n'hésitez pas à revenir s'il ne fonctionne pas encore.

Olivier

* *babilejo* : mot espéranto qui signifie «messagerie instantanée»

L'espéranto pour les routards

Le Guide du Routard publie régulièrement sur son site internet des dossiers pour informer les voyageurs sur différents thèmes. Ce mois-ci, le dossier présente l'espéranto, pourquoi et comment l'apprendre, comment l'utiliser à travers le monde. Bien évidemment c'est le Pasporta Servo qui est à l'honneur mais le dossier mentionne aussi les cours internet et plein d'autres informations intéressantes.

Ne loupez pas www.routard.com

Expolangues

6000 langues plus une. Plus une ? Oui, l'espéranto, bien sûr ! C'est en tout cas ce que l'on a pu entendre sur France Inter le jeudi 19 janvier, à propos d'Expolangues.*

Mieux que les méthodes miracles pour apprendre le chinois en quelques mois ou redynamiser son anglais en dix minutes par jour, les sympathiques *deĵorantoj* du stand Espéranto proposaient aux visiteurs de découvrir la langue en vingt minutes ou de s'initier chez soi grâce au CDrom vendu pour la modique somme de 2 €. Et pour tout le monde : un petit calendrier 2006.

* écoutez ce reportage sur http://esperanto-jeunes.org/breve.php3?id_breve=43

IJK 2007 okazos en Vjetnamio

La 62-a Internacia Junulara Kongreso okazos en Hanojo, la ĉefurbo de Vjetnamio, de la 27-a de julio ĝis la 3-a de aŭgusto 2007.

Pasintfoje la Internacia Junulara Kongreso estis aranĝita en Azio en la jaro 2000, kiam ĝi okazis en Honkongo, Ĉinio. En Koreio okazis IJK en 1994, en Israelo en 1986, kaj en Japanio en 1965. Aliaj Internaciaj Junularaj Kongresoj en Azio ne okazis.

La plej granda internacia Esperanto-aranĝo iam ajn okazinta en Vjetnamio estis la Azia Kongreso de Esperanto en 1999, kun 420 aliĝintoj el 16 landoj. La Internaciaj Junularaj Kongresoj estas aranĝataj de TEJO, la junulara sekcio de Universala Esperanto-Asocio.

fonto : www.liberafolio.org

L'espéranto, superstar d'un téléfilm russe

Un téléfilm a été diffusé sur les ondes de la télévision russe. Plusieurs millions de téléspectateurs ont ainsi pu suivre l'histoire tirée de Casarosa, un roman de Leonid Juzefoviĉ, avec en toile de fond le mouvement espérantiste des années 20 en Russie.

source : www.liberafolio.org

Pétition pour l'espéranto

Une pétition a été lancée sur internet afin de demander à l'ONU d'officialiser l'utilisation de l'espéranto dans les relations internationales. Après quelques jours cette pétition avait déjà reçu plusieurs milliers de signatures. N'hésitez pas à la signer et à la faire connaître :

<http://www.petitionspot.com/petitions/ESPERANTO>

L'effet Karteto

Rien de tel qu'un petit calendrier espéranto pour remonter le moral d'un ministre !

Vous aussi, faites des heureux en distribuant ces calendriers autour de vous !

http://esperanto-jeunes.org/article.php3?id_article=143

Internacia Seminario 2006

Des espoirs et des craintes

C'est ma première rencontre internationale. J'ai débuté l'espéranto par un stage à Grésillon en août 2004. J'ai sérieusement appris cette langue depuis mars 2005, de façon assez autonome. A partir d'octobre 2005, j'ai commencé à parler espéranto en rencontrant plusieurs espérantistes français.

Je vais à cette rencontre car je ressens le besoin de mettre à l'épreuve ma prononciation, mes capacités de compréhension et de formulation avec des personnes venant de différents pays. En terme d'épreuves, je vais être servi ; mais ce ne sera pas celles que je croyais.

De cette rencontre, j'espère beaucoup : rencontrer des espérantistes étrangers, tisser des liens, des amitiés peut-être. Je me vois déjà voyageant à travers l'Europe avec le carnet d'adresses rempli de contacts espérantistes. Je crains aussi des choses, notamment le côté faussement sérieux qui affleure de la présentation de cette rencontre.

L'auberge des riches et l'auberge des pauvres

J'ai choisi d'être memzorganto (autonome). Un gymnase pour dormir et un local pour cuisiner nous sont fournis. C'est, en quelque sorte, l'auberge des pauvres. En m'inscrivant, je n'avais

pas pris la mesure de ce choix de logement. Mais quand nous arrivons à l'auberge de jeunesse (la vraie, l'auberge des riches, où vous êtes nourris et logés comme des princes, et où se déroulent presque toutes les activités de la rencontre), je commence à comprendre que ça ne va pas être une partie de plaisir. En effet, l'auberge est en plein milieu des champs, à quelques kilomètres de Xanten. Moi qui l'imaginai en plein milieu de la ville...

Marcher, c'est la santé

Deuxième bonne nouvelle : l'auberge des pauvres n'est pas à 30mn de marche en ville, mais à 40 mn de marche dans la campagne. Elle se trouve dans un petit village, où il n'y a presque aucun commerce. Et la troisième bonne nouvelle, c'est que, comme prévu, en cette période de l'année (27 déc-3 janv), il fait froid (Xanten est tout proche de Duisbourg, en Allemagne).

En début de soirée, j'essaye de dissuader une Allemande d'aller seule, dans le froid et la nuit, jusqu'à l'auberge des pauvres, et de trouver une autre solution. Bien au fait du fonctionnement, semble-t-il habituel, de l'IS, elle dit, presque en riant : « *Li revas* » (*il rêve éveillé*).

Devoir faire le trajet plusieurs fois par jour (nous y dormons et nous y cuisinons) ne m'enchantait guère. J'accuse un peu le coup. Je me demande pour la première fois si je ne ferais pas mieux d'arrêter de jouer les pauvres et de desserrer les cordons de la bourse.

A l'auberge espagnole, qui vient sans matelas...

Un co-voiturage est organisé dans la soirée jusqu'au gymnase. La m'attend une quatrième bonne nouvelle : les matelas ne sont pas prêtés. J'avais donc mal compris... Eh oui, mon espéranto est encore un peu fragile. J'ai de la chance dans mon malheur. Pour pratiquer ma gymnastique matinale, j'avais emporté un vieux tapis de sol. Dormir dessus va donner un sens nouveau à mes exercices matinaux...

J'accuse un peu plus le coup. Je me demande une seconde fois si l'auberge des riches ne conviendrait pas mieux à un faux pauvre comme moi.

Quant on naît Mazeau, on le reste

Goûtant un peu, sans doute, la philosophie de Sacher-Masoch (il est au masochisme ce que Sade est au sadisme), je choisis de rester. Pour de multiples raisons, dont deux majeures. La première, c'est que je sens que j'ai quelque chose à découvrir par cette expérience, quelque chose de moi et du monde de l'espéranto. La deuxième, ce sont mes compagnons de fortune. Aucun ne semble se plaindre. Certains, par exemple, ont le même tapis que moi. Je me dis que s'ils peuvent dormir dessus, cela doit aussi m'être possible...

Faire du vélo est un luxe

Le lendemain, je vais louer un vélo, 20€ la semaine. Pour presque tous ceux qui logent à 40 mn à pied de l'auberge, c'est un luxe qu'il ne se permettront pas. Un Parisien me dira, qu'à ce prix, c'est donné. À côtoyer un peu ces jeunes espérantistes originaires de l'Europe de l'Est, je vais m'apercevoir qu'au pays de l'espéranto, deux mondes se parlent mais restent séparés.

Une humanité, une langue

C'est une des devises du mouvement espérantiste. Durant cette rencontre, je vais me rendre compte qu'avoir appris la même langue internationale ne rapproche pas forcément les êtres humains. En fait, la seule

Le contenu de cet article n'engage que son auteur. En aucun cas, il n'a voulu provoquer ou blesser qui que ce soit. Il fait seulement part de son expérience et encourage le lecteur à vivre la sienne.

égalité linguistique ne suffit pas à cela. Me revient alors une célèbre phrase de Bakounine (La Commune de Paris et la notion de l'Etat, 1870) : «Je suis un partisan convaincu de l'égalité économique et sociale parce que je sais qu'en dehors de cette égalité la liberté, la justice, la dignité humaine, la moralité et le bien-être de tous les individus ne seront jamais qu'autant de mensonges.

Une clef pour vingt

J'ai oublié de vous parler du dernier obstacle qui rend ce séjour un peu plus piquant. Nous apprenons à la réunion des autonomes qu'il n'y a qu'une clef du gymnase. En voyageant (à vélo ou à pied) jusqu'à l'auberge des pauvres, il faut espérer que la clef ne fasse pas le voyage (en voiture par exemple, car quelques faux pauvres en ont une). Une bonne organisation et une certaine discipline ont limité la casse.

Ça squatte ici aussi

Certains autonomes dorment chez les riches, gratis. Précisons qu'ils ne sont pas d'Europe de l'Est et qu'ils connaissent bien l'IS. L'un d'entre eux pousse même le vice jusqu'à être nourri à l'œil, des amis lui prenant de la nourriture en plus. Bel exemple de solidarité. L'un de ces autonomes m'incitera à squatter et à revendiquer cet acte. C'est une belle fille de 18 ans qui me donne là une leçon de lutte sociale.

La croisière s'amuse

Assez des problèmes de dodo ! Alors, la rencontre, les activités ? Mes craintes se confirment de jour en jour. Je suis bien dans un club med pour petits-bourgeois espérantistes. L'auberge de jeunesse est réservée aux seuls espérantistes. Elle est spacieuse et confortable. Comparée aux auberges françaises, elle est luxueuse. La nourriture est servie à volonté trois fois par jour. Elle semble bonne. Les activi-

tés sont studieuses en journée (cours de différents niveaux et conférences variées) et distrayantes la nuit (concerts, projection de films, pièces de théâtre... avec, en parallèle, un bar, un salon de thé et une discothèque). C'est vraiment super cool !!!

Ce que j'ai découvert du pays de l'espéranto à l'IS

De cette première et unique rencontre, je retiens plusieurs choses. La première m'a frappé d'emblée et ne cessera de me questionner. Dans cette auberge, nous venons pour nous rencontrer, et peu de rencontres se font. Je repars de l'IS avec, en tout et pour tout, six contacts ! Le peu de rencontres, dans une ambiance assez froide, sera pour moi une cause de déception. La deuxième chose que je retiens, c'est le problème des autonomes. Ayant abordé ce sujet avec plusieurs personnes, je me suis rendu compte que beaucoup s'en foutaient. Cette indifférence sera pour moi une deuxième cause de déception.

En résumé

J'ai découvert un monde de l'espéranto plus proche que je ne le croyais du fonctionnement standard de notre société. Peur de l'autre et indifférence à ces problèmes sont, en Esperantie aussi, monnaie courante. Cette illusion perdue, je repars avec

deux désirs : vivre d'autres rencontres internationales pour infirmer ou confirmer mon jugement et continuer à apprendre l'espéranto car cela permet vraiment de communiquer avec des espérantistes de tous le pays. Ça marche !

Ce que j'ai découvert de moi à l'IS

Ce séjour m'a confronté à trois séries de problèmes : premièrement, bien gérer le quotidien (dormir à même le sol, se procurer à manger tous les jours, se déplacer en vélo, tôt le matin et tard le soir dans le froid) ; deuxièmement, accepter de lâcher sur l'apprentissage de l'espéranto alors que c'était mon premier objectif ; troisièmement, bien vivre le décalage avec la majorité des espérantistes, qui se promenaient en pantoufle du matin au soir. Pour un petit-bourgeois comme moi, cela faisait beaucoup de choses à gérer. Ainsi donc, en allant à Xanten pour apprendre l'espéranto, je me suis un peu découvert en découvrant ce monde étrange.

Un bon conseil pour conclure

Allez découvrir l'IS 2007. Ce n'est pas une blague et ce n'est pas en contradiction avec le contenu de cet article. Ce que j'ai vécu, je l'ai choisi. Je ne regrette rien (ou presque). Plus encore, je suis très content de ce séjour, de ce que j'y ai vécu et appris, des rencontres que j'y ai faites. Pour preuve, je suis déjà inscrit aux congrès universels de UEA à

Florence et de TEJO à Sarajevo. Et je serai encore memzorganto. Un peu fada, celui-là...

Julien Mazeau

ASo-scio

Ago-Semajno, ou AS, est assez différente des rencontres citées en introduction. Tout d'abord, nous y sommes beaucoup moins nombreux : une soixantaine tout au plus.

Conséquence : le programme est beaucoup plus léger. Alors qu'en d'autres temps je jonglais de conférence en conférence, en ratant quelques-unes au passage, ici il n'y a que très rarement deux événements en parallèle. Et quand l'un d'eux prend du retard, les autres se décalent bien mieux que les trains, ne serait-ce que parce que le preleganto veut aussi pouvoir assister à la suite du programme !

Alors, le programme en cours ne nous intéresse pas, on reste à discuter avec les uns et les autres : paradoxalement, j'ai fait plus de connaissances dans cet espace restreint que pendant l'IS archi-plein de l'année dernière.

Deux excursions (plutôt des longues promenades) avaient lieu dans le parc national des Tatras (c'est le nom de la montagne). Ça tombe bien, parce que

Après avoir enchaîné ces dernières années les IJK et les IS plus riches les uns que les autres, j'avais envie cette année d'essayer quelque chose de plus simple. De plus, cet été, je n'avais pu (à cause de la pluie entre autres) qu'entr'apercevoir le joli village de montagne qui nous accueillait. Alors quand j'ai su qu'une nouvelle rencontre espérantiste retournait à Zakopane (au sud de la Pologne) je me suis inscrit, sans trop bien savoir ce que j'allais y trouver. Réactions à chaud.

justement, j'avais manqué ça pendant l'été, la météo m'ayant plutôt incité à m'abriter quelques kilomètres sous terre, dans les mines de sel. Cette fois-ci rien de tout cela : on est en montagne et ça se voit, tout est couvert de neige (et ça continue de tomber), et il faut grimper, grimper... seuls les plus courageux iront jusqu'au sommet !

Heureusement, au milieu du trajet, nous nous sommes arrêtés dans un chalet où nous pouvions

prendre un vin chaud et le premier repas digne de ce nom.

Car il faut bien comprendre la spécificité de la rencontre AS : elle est placée sous le signe de la modestie, l'objectif étant de créer une rencontre accessible à toutes les bourses. Le prix est sans doute le plus bas possible, mais les prestations sont en conséquence : amasloĝejo pour tout le monde (matelas et sac de couchage) et, pour les repas, sandwiches et thé à volonté. Sauf pour le réveillon, quand nous avons eu droit à la spécialité locale, le bigos, bien dans le style de la cuisine slave à base de chou et de viande. Enfin une rencontre espérantiste avec un peu de culture locale !

Alors, à faire ou pas, la rencontre AS ? Elle est au fond assez reposante, ce qui n'est pas plus mal après un autre réveillon réputé assez fatigant. Pour le reste, en quelque sorte c'est une rencontre auto-organisée, on participe à tout, même à la confection des décorations pour le bal. Certes, les conditions peuvent rebuter, mais à condition de s'y attendre par avance, on appréciera l'hospitalité des Polonais. Je pense donc qu'elle est à faire une fois mais peut-être pas deux, car d'une année sur l'autre, elles risquent de trop se ressembler.

Thomas Cordonnier

Koncerta ĉambro. Profitu la etoson kaj lasu vian vicon.

Ĉi-vespere el tiu duonluma ĉambro sonas novaj muzikoj. Sekvas la koncertoj de Jomo, de Kadakar, Dolĉamar, Krio de morto, DJ Borĝes kaj aliaj. Kaj la aŭskultantoj manfrapas, kantas, dancas... La silvestran vesperon, tiu ĉambro eĉ estis balĉambro kie okazis la danckonkurso. Filmoj estas dissenditaj. Tiu ĉambro svingiĝas laŭ la muziko kaj la etoso.

Rapide tiu loko estis nomata la ludĉambro. En la trankvileco sonas la piano. Kelkfoje voĉoj akompanas ĝin. « Momento de klarigado » - tiu frazo ekparoligas la kartludantojn, kiuj provas diveni la regulojn de tiu stranga ludo - « Fino de momento de klarigado ». Silentas denove. Laŭ la momentoj, la ludantoj estas koncentraj, ridemaj, silentaj, pasiaj aŭ lacaj. Puzloj, kartludoj, ŝarkoj aŭ lertludoj estas uzeblaj de ĉiuj.

*Vi elektis la gufujon.
Iru ĝis la infero.*

Ĉi-nokte, en tiu tielnomata malgranda dormĉambro, ĉiuj homlupaj ludantoj kunvenas. Sidante sur seĝoj aŭ sur litoj, ili rindiĝas. Kaj subite, stranga afero komencas. Ludestro demandas al ĉiuj fermi la okulojn. La sidantoj tuj obeas kaj en granda silento, li disdonas kartojn. Rapide kaj kaŝe, ili rigardas tiun strangan karton : kio estas sur ĝi? "Nokto alvenas" diras la ludestro. Kaj unu post la aliaj diversaj roluloj vekigigas. Ili silente dezignas homojn. Kaj kiam la nokto finiĝas, oni malkovras la korpon de nova viktimo. Kaj subite ĉiuj ludantoj ekparolas kaj parolas kaj parolas por trovi la mortiginton. Kaj denove la sama rito okazas ĝis la venko aŭ de la vilaĝo aŭ de la homlupoj aŭ de la geamantoj.

Ludu en IS 2006

Ludu la ĵetkubon. Vi rajtas eniri la ludon...

Prenu karton kaj elektu inter gufujoj kaj trinkejo.

En la duonombro de la gufujoj, kelkaj kandeloj brulas (atentu la fumsensilojn!!!! 800 eŭroj). Gejunuloj flustras tenante tetasojn en mano. Vera orkestras la servon : teoj el ĉiuj landoj estas trinkeblaj. Dum tiu tempo, ĉe la alia flanko de la koridoro, la trinkejo ankoraŭ funkcias. Krioj elvenas la ĉambro. Andreas servas multajn bierojn. Sed kiu malfermas pli frue? La batalo estas malfacila. Sed kiel ĉiam la gufujoj gajnos.

Homlupa ludo

La Homlupa ludo estas tre simpla rolludo, kie la ludantoj hazarde ricevas unu karton, kiu indikas iliajn rolojn por la ludo. Kompreneble, ĉiu devas konservi sian karton sekreta kaj malkaŝos ĝin nur post sia « morto ». Oni ludu almenaŭ 8ope (krom la ludestro) sed la ludo fariĝas pli interesa 10ope kaj pli. La maksimuma ludantaro estas 18.

La ludo estas gvidata de Ludestro. Tiu ĉi ne partoprenas kiel ludanto, sed mastrumas ĝian funkciadon: disdonado de la kartoj, pasigado de la ludfazo, realigado de la efikoj, ktp...

La Homlupa Ludo estis unue eldonita en 2001 en Francio kun la nomo « les Loups-Garous de Thiercelieux ». La ludo mendeblas ĉe sia retejo, kiu informas (en la franca kaj en la angla) pri diversaj precizigoj, variantoj, ktp... Ankaŭ estas forumo en la franca: www.loups-garous.com

Legu la tutan regularon en Esperanto : http://esperanto-jeunes.org/article.php3?id_article=139

Lasta ĉelo kaj lasta provo : viziti Xanten en frostatmosfero.

Tiu ĉambro estas la akceptejo : granda ĉambro kie kraketadas la klaveroj, cirkulas la mono, registritaj la aliĝiloj, estas solvitaj la misfunkcioj estas, ktp... Finfine ĉiuj povas eliri kun siaj nomŝildo kaj manĝkarto.

Manĝoĉambro

Unue vi devas markstrekigi vian manĝkarton. Poste ĉiuj prenas siajn forkon, tranĉilon, teleron, papermanĝtukon, glason (ne estas pleto, vi devas teni ĉion en du manoj). Vi sekvas unu el la vicoj : por vegeteranoj kaj por ĉiomanĝuloj. En grandaj pladoj ĉiu memservas kaj sidiĝas ĉe la tabloj. Voĉoj eksonas kaj konversacioj komenciĝas. Matene, strange, malpli da personoj partoprenas la manĝon. Pro tio, la organizantoj gajnis iun por esti la reĝo de la matenmanĝo kaj ili iĝas servistoj de tiu persono.

Xanten estas urbeto kuŝanta nordokcidente de Germanio, kelkajn kilometrojn de la nederlanda landlimo. Tiu urbeto estis antaŭlonge romana civitego, kie pli ol 10 000 uloj loĝis. Ĝi ne estis avidenda aliajn urbojn kiel Kolonjo.

De tiu glora estinteco restas arkeologia parko. La nuna urbo estis konstruata je kelkaj centmetroj de la ruinoj. La fondadoj de la romana urbo kuŝas kelkajn metrojn sub la nivelo de la nuna tero. Tiel la monumentoj estis rekonstruitaj kaj la ruinoj estas tamen atingeblaj per galerioj.

En la nuda kamparo elstaras partoj de romana templo, kie promeneblas. Kaj subirante la templon, oni malkovras la fundamentojn de la vera templo kaj kelkajn ankoraŭ staratajn pecoj de la muroj. Memmaniere, romanaj banoj estis rekonstruitaj kun la tri banĉambroj de diversaj temperaturoj.

Belega amfiteatro estas ankaŭ malkovrebla. Tiuj monumentoj staras je la sama loko kiel ili estis en la romana epoko kaj la ĉefaj stratoj estas la aleoj de la parko. La ludĉambro malkovrigis romanajn ludojn, kiuj trapasis la tempon.

Irado en la nuna urbo : la vizito de la katedralo Sankta Viktoro imageblas al ni la evoluon de tiu urbo. Komencita en la 3a jarcento, la konstruo finiĝis en la 16a jarcento. Tiel la diversaj stiloj estas kompreneblaj. Per promenado en la urbo, ni vidis multajn fontanojn, statuojn klarigantaj tradiciojn kaj muelejon kiu plu funkcias.

Finfine vi atingas la celon, trapasis tiun IS-on kaj gajnas la premion :

« Revenu venontan jaron »

PREPARIĜU AL UK 2007 EN JOKOHAMO, JAPANIO :

日

[ni]
(suno)

本

[hon]
(deveno)

語

[go]
(lingvo)

日本

[nihon]
(japanio)

Eklernu la japanan lingvon

Ĝi havas simplan prononcon, du tensojn (preterito, prezenco-futuro), a/o-vortojn sen genro kaj sen nombro, partikulojn por vorta funkcio, ktp.

sed... la skribo estas silaba kaj ideografia. La verba fleksio indikas nur tenson, asertan aŭ negativan ideon kaj ĝentilan formon. Sama ideo povas havi multe da vortoj (ĉu viro aŭ ino parolas; ĉu oni parolas pri sia familio aŭ ne, al subalternulo aŭ superulo, al sia patro aŭ ido, ktp). Unu el du a-vortaj klasoj havas verban fleksion.

Tiu lingvo estas interesa ĝuste pro ĉiuj siaj simplaĵoj, kiuj ĉiufoje sinonimas malfacilaĵojn.

Por skribi, oni uzas 'kanji'-n [kanĝi] (japana signifo : ĉina skribo), ideografiaĵoj, 僕, 見 kaj 私, vortoj kiuj faras frazan skeleton; 'hiragana', が, を, る, ま kaj す, kiuj donas gramatikon (aŭ vortan prononcon; ankaŭ uzata por skribi vortojn sen ideografiaĵo); 'katagana', バ kaj ス, kiuj skribas alilingvaj vortojn/nomojn (バス [basu], el angla vorto : 'bus').

Ne estas interspaco.

Por prononci, oni havas mallongajn kaj longajn vokalojn (ekzemple o kaj ô). Kelkaj vokaloj ne prononciĝas sed skribiĝas, ekzemple です des^u [des] (ĉar la japania lingvo estas silaba)

Jen tri frazoj. Ili havas la saman signifon : «Mi vidas (la) buso(j)n». La unua estas el vulgara viro, la dua kaj tria estas konvenaj sed la tria estas pli natura, sen subjekto.

La partikuloj が kaj を (unu-nura vorto per tiu ĉi silabo) indikas subjekton kaj objekton. La fleksio ます montras as/os-tempon.

1) 僕がバスを見る。

僕 - が - バス - を - 見る。

Boku* - ga - basu - o - miro

Mi - (subjekto) - buso - (objekto) - vidas/os

2) 私がバスを見ます。

私 - が - バス - を - 見ます。

ŭataŝi - ga - basu - o - mimas^u

Mi - (subjekto) - buso - (objekto) - vidas/os.

3) バスを見ます。

バス - を見ます。

basu - o - mimas^u

buso - (objekto) - vidas/os

* *boku*' estas vorto el vulgara viro

Mumio

FRAZETOJ (per hiragana kaj interspaco)

おはよう (ございます)。	ohajō [langa o] (gozaimas ^u)	Bonan tagon ! (ĝentila formo) [ĝis 12:00]
こんいちは。 [ん = -n]	konnici-ŭa	Bonan tagon ! [post 12:00]
こんばんは。	komban-ŭa [n + b, m, p iĝas m]	Bonan vesperon !
さようなら	sajōnara [r : inter franca r kaj l]	Ĝis revido !
(お) げんき ですか。	(o) genki des ^u ka	(ĝentila formo) Kiel vi fartas ?
げんき です。	genki des ^u	Bone.
~ です。	~ des ^u	Mi estas ~. [por la nomo]
ありがとう	arigatō	Dankon !
はい。	haj	Jes.
いいえ。	ie	Ne. / Ne dankinde !
いただきます。	itadakimas ^u	Bonan apetiton !
ごちそうさま (でした)。	goĉisōsama (deŝ'ita)	Estis bone ! [post manĝo]
かんぱい。	kampaj	Je via sano !

noto : en tiu tabelo, des^u indikas, ke oni ne kvazaŭ prononcas la vokalon «u»

FIŜA SEMAJNFINO

du 31 mars au 2 avril 2006

C'est dans le premier port de pêche de France qu'aura lieu le week-end ayant pour thème le poisson. Après avoir déambulé entre les marchands de poisson sur le quai, vous pourrez découvrir la beauté d'une côte restée sauvage, des falaises escarpées aux dunes de sables. La vieille ville vous offrira les charmes du Moyen Âge au sein de ses remparts avec la cathédrale Notre-Dame et le château. Dans un gîte au milieu de la campagne boulonnaise, vous pourrez déguster quelques mets à base de poisson.

PROGRAMME

Vendredi soir : faisons connaissance autour de jeux

Samedi matin : promenade sur la plage (n'oubliez pas des bottes ou de vieilles chaussures car si la météo et les marées le permettent, nous pourrions ramasser des moules).

Samedi après-midi : promenade à travers Boulogne-sur-mer avec des commentaires sur l'histoire de la ville, avec une halte au pied de la statue de Zamenhof, et visite de la maison de la Beurrière (maison typique d'un marin-pêcheur).

Samedi soir : soirée de jeux autour du feu.

Dimanche matin : promenade sur le «chemin des juifs» (chemin construit par des déportés pendant la Seconde Guerre mondiale) jusqu'à la mer.

Dimanche après-midi : promenade le long des falaises, et si le temps le permet nous pourrions admirer les côtes anglaises. S'il pleut nous pourrions visiter d'autres musées.

ALIGILO

Prénom : _____ Nom : _____

Date de naissance : _____

Courriel : _____

Rue : _____

Ville : _____ Code postal : _____

Pays : _____

Je désire manger : Végétarien Autre (poisson)

Prix

Avant
le 15 mars

Après
le 15 mars

Moins de 26 ans

55 €

60 €

Plus de 26 ans

60 €

65 €

Acompte : 10€

Chèque Virement UEA-Konto jefo-v

Veuillez envoyer votre chèque à :
Julia Hédoux,
45 avenue Charles de Gaulle,
62200 Boulogne-sur-mer
ou me contacter sur :
julia@esperanto-jeunes.org

Vous trouverez un plan sur le site :
www.esperanto-jeunes.org

AŬVERNJA RENKONTIĜO

de la 26a ĝis la 28a de majo 2006
en La Bourboule, Puy-de-Dôme

Mai 2006, ce sont les dernières révisions avant les examens, le soleil qui commence à pointer du nez... Que tu sois plongé ou non dans tes révisions, Espéranto-Jeunes t'invite à venir te détendre pendant un week-end festif en profitant du cadre remarquable qu'offre La Bourboule, petite station thermale nichée au milieu des monts Dore.

Tu pourras découvrir de magnifiques paysages de montagne lors d'une randonnée, te goinfrer de plats typiquement auvergnats comme la truffade, participer à des matchs d'impro, chanter jusqu'à avoir une extinction de voix, ... et c'est surtout l'occasion de venir pratiquer la langue internationale avec des espérantistes de toute la France (ou d'ailleurs) dans une ambiance des plus conviviale !

Tarifs :

Prix de base : 33 €

+ 5 € si vous avez plus de 30 ans

- 5 € si vous habitez hors de France

Prix des repas à ajouter au prix de base :

vendredi soir : 4 €

samedi midi : 4 €

samedi soir : 4 €

dimanche midi : 4 €

Envoyez votre bulletin et votre acompte à :

Enguerran MASSIS

27, rue A. Bravard

FR-63 500 Issoire

Pour toute question :

04 73 89 96 18

ou Godot1@voila.fr

Aliĝilo - **Bulletin d'inscription :**

Nomo: _____

(nom)

Antaŭnomo: _____

(prénom) :

Adreso: _____

(adresse)

Poŝtkodo: _____

(code postal)

Urbo: _____

(ville)

Lando: _____

(pays)

Retpoŝtadreso: _____

(courriel)

Naskiĝdato: _____

(date de naissance)

Mi alvenos trajne (j'arriverai par le train) :

Mi volas manĝi vegetare (je veux manger végétarien) :

Vous trouverez un plan et des informations supplémentaires sur <http://esperantoauvergne.site.voila.fr/>

NB : Nous validerons votre inscription après réception du bulletin d'inscription et d'un acompte de 20 €.

Venu multnombraj !

FESTO 2006 - Unua bulteno

FESTO, la renkontiĝo de la vigla asocio JEFO (Junularo Esperantistas en Francio), okazos en la esperantista kastelo Grezijono de la 20a ĝis la 27a de aŭgusto 2006.

Ne okazos Kafe en 2006 sed venu al Festo!

Ĉi-foje festo-teamo laboros kun Eurokka por krei pli buntanmuzikprogramon. La fama **Kore** (altkvalita poproko) ludos por ni! Ankaŭ aliaj kantistoj **Fabrice Morandeu** (eks-kompanoj), la Pafklik (rap en Esperanto), Melono (jazzmuziko)... Estos ankaŭ pluaj koncertoj. Programo pli kompleta baldaŭ aperos. Alguos multe da programeroj: teatraĵo, punkto de la esperanta kino, prelegoj, ktp...

Asocio « *Libereco por lingvo* » havos surlokan renkontiĝon kaj proponos programerojn.

Dio mia, kie troviĝas kastelo nia ?

Facile atingebla, Kastelo Grezijono troviĝas 200 kilometroj sude de Parizo.

**Festo-2006
kastela viv'**

**Kulturdomo de Esperanto
Kastelo Grezijono
49150 Baugé - Francio**

Vivu en la kastel' por la prezo de tendaro !

Enlite kun mangoj :

Lando A : 150 €

Lando B : 90 €

Enlite sen mangoj :

Lando A : 50 €

Lando B : 30 €

Malrabatoj :

Post la 30a de aprilo 2006 : + 20 €

Post la 31a de julio 2006 : + 50 €

Pli ol 26 jaroj : + 20 €

A-Landoj estas: Francio, Hispanio, Italio, Svislando, Germanio, Belgio, Luksemburgio, Nederlando, Britio kaj Irlando.

B-Landoj estas: ĉiuj ceteraj landoj

Proponu programeron kaj ricevu rabatojn!

Generalaj informoj: cyrille@esperanto-jeunes.org - Telefono: + 33 6 77 28 13 25

Dumtaga programo: aleks@esperanto-jeunes.org

Dumnokta programo: melaine.desnos@laposte.net

Aliĝu interrete - <http://festo.esperanto-jeunes.org>

Esperanto-movado, hontu!

Tiu teksto unue aperis en la forumo de tejo. Sendis ĝin Shakira en junio 2005. Sekvis deko da reagoj. Jen la unua teksto de Shakira kaj kejkaj el la reagoj.

Aleks

Saluton al ĉiuj,

mi estas 19 jaraĝa knabino el orienteŭropo. Mi ne mencias mian nomon pro la honto kiun mi ankoraŭ sentas.

Mi eklernis esperanton antaŭ 5 jaroj kaj komence mi fervore kaj idealisme lernis la lingvon kaj kun ĝojo atendis la momenton partopreni mian unuan internacian aranĝon eksterlande.

Pasintjare tio finfine okazis, sed kia seniluziigo!! Mi malkovris ke esperanto-aranĝo estas nur preteksto por ke stultuloj, idiotoj, porkoj kaj senhontuloj kuniĝo kaj faru kretenaĵojn.

La plejmulto de la partoprenantoj evidentiĝas estis nur aro da socie neadaptitaj stranguloj, sen ajna kontakto kun la reala mondo, vivanta sole senamikoj en iliaj tristaj truoj esperante la momenton reaperi en ajna aranĝo kie ili kredas senti sin hejme nur ĉar tie trovas la samajn strangajn idiojn kiel ili estas, kaj kun similaj mensaj malsanoj.

Sed tio estus ja akceptebla, aŭ iel terapie helpa al ili, se tiuj aĉuloj ne havu tiom grandajn seksajn problemojn.

Dank'al tio mi pasigis teruran semajnon forkurante

idiotojn,kiuj, nur pro tio ke ili venas el riĉaj landoj kiel germanio, francio aŭ nederlando,kaj havas bone pagitajn laborojn, kredas ke ni, virinoj el orienteŭropo, estas tie por ĉasi okcidentan knabon kiu forprenu nin el la malriĉeco kaj portu nin al iliaj putraj vivlokoj.

Tiuj knaboj konsideras sin je la rajto ĝeni vin sekse. Ne gravis la situacio, ĉiam estis nova ulo kiu provis konvinki min sekse rilati al li, promesante al mi kiojn ajn. mi devis elteni ke oni kisu min sen mia permeso plurfoje dum dancado (dank al tiu stulta dumhora ludado de la bambo, kiu nur utilas por ke tiuj aĉuloj misuzu la knabinojn ĉirkaŭe) aŭ eĉ dum pli normalaj situacioj, kaj plurfoje oni tuŝis mian pugon kaj mamojn,

Mi suferis dum la tuta aranĝo, kaj post tiu sperto mi fartas vere malbone, certe mi neniam plu partoprenos kaj mi devas diri ke de post tio mi malkonsilas fervore al iu ajn persono partopreni esperanto-aranĝon. Ja la lingvo mem ne kulpas pri tio kaj estas bela la ideo kiu kaŝas sube, sed estas hontinda ke ĝi falis en tiaj aĉaj manoj.

Se iu ajn suferis similajn spertojn vi povas ankaŭ rakonti ĉi tie .

Shakira

Kara Shakira, karaj terziologistoj, dankon pro la tre interesaj historiaj rakontoj pri tiamaj satiroj, ĉu ni finfine ekscios, kiu verkis tiam sub la kaŝnomo Inat T ? Ĉu Ziko povus helpi? ;)

Al Shakira: tre interesa atesto, dankon, ĉu mi rajtas aperigi ĝin en diskutlistoj kaj eventuale revuo(j) ? Mi timas, ke tiu forumo ne estas tiom multe legata.

Se ne estas satiro, kiel eksuspektas Ulrich, ankaŭ mi ne bone komprenas kial vi restas dum pli ol horo en la diskejo dum la bambo, kiu estas mondkonata preteksto nur por kisumado!!!! Vere, ĉiuj kiuj malŝatas tion fuĝas diskejojn kaj la bambon! Vere, dum prelegoj pri Eŭropa Unio, pri informado, mi certas, ke vi havas nenion por timi rilate seks-trudiĝoj!

Bv. klarigi al mi pri tio kaj diri ĉu vi permesas publikigon de via plendo.

Aleks

Saluton Aleks,

jes ja, vi povas publikigi la artikolon kie ajn vi volas. Fakte mi skribis ĉi tie ne pro iu speciala kialo, krom ke mi pensis ke tiu ĉi estus ofte legata forumo, mi ne scius kie aliloke mi povintus fari, do, mi aprezas vian iniciatemon.

Krome mi ŝatu iom respondi al ĉiuj kiu reagis al mia letero., ĉefe al Aleks kaj al senprokraste...

Mi nur povas gapi pri kelkaj komentoj viaj. Mi ne scias ĉu ni apartenas al la sama mondo. Verdire mi sentas min ofendita kiel virino, mi ne scias ĉu ni parolas la saman lingvon aŭ ne. Vidu, estas mia rajto voli danci en la diskejo dum horoj, eĉ bambumi, kaj ne estas via rajto konsideri ke vi povas kisi min kiam . Nenie estas skribita ke la bamba estas por tio, nenie oni anoncas antaŭ la bamba ke oni provos sin trudi

al oni, vi sonas kiel tiuj uloj kiuj sinkulpigas atakojn al virinoj nur ĉar ili tro provoke sin vestis en tiu tago... tio ne rajtigas al iu ajn perforti iun ajn, same kundancado de kiu ajn temo ne pravigas ke oni provu kisi min dum dancado. Viaj reagoj nur furiozigas min ĉar mi komprenas ke vi konsideras normalan tiun konduton kiu ja tute ne estas normala, kaj certe tiuj uloj, probable ankaŭ vi, kiu en esperantujo faras tiajn aferojn aŭ taksas ilin normale, certe en la «reala» mondo ne niel faras, ĉar ja scias ke tie ili ne havas lokon

Kaj kio plej mirigas min, estas ke nur tiaj reagoj mi sukcesis vekti en a tiu ĉi forumo. Ĉu neniu virino pli (ja nur du virinoj reagis mallonge) volas komenti la situacion? Ĉu ĉiuj viroj en la forumo samopinias? Mi ne povas kredi ke tio estu tia. Mi esperas ke baldaŭ aperos reagoj pli sensataj .

Amike

Shakira

Subvention première rencontre

Quel est l'intérêt d'apprendre une langue si on ne l'utilise pas ?

L'espéranto étant une langue comme une autre, apprendre pour apprendre n'apporte pas grand chose. En revanche, apprendre pour comprendre, pour communiquer, pour découvrir des cultures de tous horizons, voilà quelque chose de passionnant...

La meilleure occasion de pratiquer son espéranto fraîchement acquis est encore de participer à des rencontres internationales, celles pour lesquelles on vous gave de publicités sur nos sites et de bulletins d'adhésion dans la revue que vous avez entre les mains. Mais bien sûr, je vois déjà quelques petits réfractaires qui hésitent encore à sauter le pas : je ne vais y connaître personne et puis ça coûte cher.

Bon, pour le fait d'y connaître personne, il faut savoir que c'est plutôt un avantage, parce que ça permet de rencontrer pleins de nouvelles têtes alors que quand vous avez écumé toutes les rencontres depuis cinquante ans, vous finissez par avoir l'impression de participer à une réunion de famille (avec la grand-mère qui vous pousse à pousser la chansonnette en moins... mais je m'égare).

Pour la question du prix, il faut effectivement compter les frais de transport qui peuvent être élevés pour les solutions par avion ou même par le train, mais qui peuvent être moindres par le covoiturage ou le car. Pour la rencontre en elle-même, il faut compter entre 150 et 200 euros pour la semaine, ce qui est toujours une somme importante pour les étudiants et chômeurs que nous sommes tous (enfin moi ça va, mais je suis solidaire !).

C'est pour cela que depuis quelques années, Espéranto-Jeunes a mis en place un système de subventions «Première rencontre», qui fonctionne sur le principe bien connu des dealers de cours de récré : pour que les jeunes deviennent accros, il faut leur faire tester «quasi-gratuitement» la première fois

La subvention est accordée par décision du bureau de l'association suivant des critères assez précis, il faut que le demandeur soit membre de l'association, soit motivé par l'espéranto, ait envie de s'investir dans l'association (ou pour l'espéranto de manière générale), ait moins de 30 ans et soit étudiant ou chômeur (solidarité !).

Le montant de la subvention peut en théorie monter jusqu'à 100 euros en fonction du nombre de demandes, et en pratique, c'est pratiquement toujours 100 euros qui sont accordés à cause du trop faible nombre de demandes. L'argent est reversé directement aux organisateurs

de la rencontre et ne permet que de couvrir les frais d'inscription (les dépenses externes comme les excursions ne peuvent pas être inclus dans le montant demandé).

Le bureau accorde une attention toute particulière à toute forme de fraude, mais néanmoins c'est une subvention qui devrait intéresser beaucoup plus de personnes que c'est le cas actuellement, alors la solution que j'ai trouvée pour qu'il y ait plus de demandes, c'est de rédiger un article pour le JI pour faire un peu de publicité à cette subvention.

Bon bah voilà, c'est fait !

Axel Rousseau

La Marvirineto

Vi certe ĉiuj konas la fabelon de la Marvirineto; pro tio mi ne rerakontos ĝin al vi. Anstataŭe mi rakontos iom pri ĉi tiu libro kaj iom pri mia rilato kun la fabelo.

Mia patrino naskiĝis sur la sama dana insulo, kiel la aŭtoro H.-C. Andersen. Pro tio mi ne povis forkuri de liaj fabeloj. Andersen estas preskaŭ sakra persono en Danio, malgraŭ ke li mortis jam de multaj jaroj. Ankaŭ tiu libro, ĉar ĝi estis eldonita en Danio, respegulas la Andersenan kulton. La unuaj paĝoj estas dediĉitaj nur al lia biografio inkluzive ilustraĵojn.

Ekzemple oni legas, en la paĝo 24:

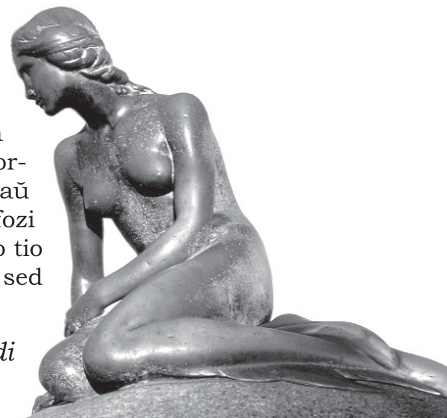
« Andersen brilas inter la plej brilaj nomoj de la mondliteraturo, kaj liaj rakontoj restas same freŝaj kaj vivaj, ĉar ili koncernas la sentojn de la homaro tra ĉiuj tempoj, kaj per tio ili estas levitaj super la limoj de tempo kaj loko. »

Tipaj elementoj de la konstruado de la Andersenana mito estas lia malfacila kaj malfeliĉa infaneco, ĉar li naskiĝis en malriĉa familio kaj la patro frue mortis. Oni diras, ke Andersen estis malbela kaj stranga knabo, ofte mokita de aliaj infanoj. Oni komparas lin kun lia fabelo de la «malbela anasido», kiu

transformiĝis en belega cigno same kiel lia sukceso fariĝi fama nacia poeto. Tipe estis la mencio de liaj malfeliĉaj amoj, kiuj ne estis reciprokaj. Tuta Danio konas parkere la nomojn de li adoritaj virinoj. Se io dubas pri tia versio kaj opinias ke Andersen estus havinta karesemajn sentojn pri viroj, li estus konsiderita kiel perfidulo de la patrio. Pri tio ekzemple skribis la dana literaturdozento Dag Heede.

Do, por reveni al la fabelo de la Marvirineto : kiam mi estis infanino, mi ofte petis reaŭdi la fabeleton, kaj ekploris. Sed nun mi havas ambivalentan rilaton kun tiu rakonto. Por rememorigi al vi la finon: La Marvirineto multekoste pagis sian amon. Unue ŝi forlasis sian maron kaj fordonis sian voĉon; ne plu povinte paroli ŝi ne estis plu konsiderita kiel plenkreskulino: «mia muta infano» nomis ŝin la princo kaj li edziĝis kun alia virino. Finfine ŝi mortis, kvankam almenaŭ ŝi rajtas metamorfozi en aerspiriton. – Pro tio ĉi mi ne plu ploras sed koleras.

Sandra Nicolodi

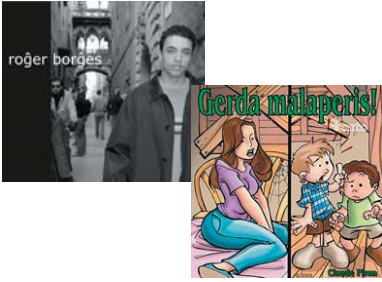

BD / Komiksoj

Tome - Janry	Eta Spiru' «Salutu la sinjorinon) nova!	9 €*
Hergé	Tinĉjo en Tibeto	11,50 €
Vandersteen	Cisko kaj Vinjo «La brusela bubo»	6,50 €
Arnau	La romantikuloj en la XXa jarcento	9,15 €
Arnau	La D-ro Senesperanto serĉas la bonan etoson	9,15 €
Arnau	Vivo simplas... temas pri amo	9,15 €
Arnau	Pli da sekso, malpli da teksto	9,15 €
Arnau	Pli ol homo, Esperantisto	9,15 €
Diversaj	Plena Ilustrita Volapüg (PIV)	2 €
Nakazawa Keizi	Nudpieda Gen	19,50 €
Tezuka Osamu	Flambirdo	21,45 €

(*) 6 € à partir de 3 albums identiques achetés

Pour commander, envoyez votre chèque à l'ordre d'Espéranto-Jeunes, en ajoutant 20% du prix pour les frais de port (minimum : 2€), à l'adresse suivante :

Espéranto-Jeunes
4bis, rue de la Cerisaie
FR-75004 Paris

Nom : .....

Prénom : .....

Adresse : .....

.....

Code postal : .....

Ville : .....

Tél. : .....

Courriel : .....@.....

KD

Akordo	Kistnaska Kordo	19 €
Akordo	Muzik pluvo	16,5 €
Esperanto-Desperado	Brokantajoj	14,5 €
Jack Le Puil	Mi estas	18 €
Jomo	kaj la liberecoj	13,5 €
Jomo	Friponas	15,5 €
Diversaj	Jubilea koncerto (klasika)	16,5 €
Jacques Yvart	Kantas Brassens	13,5 €
Ĵomart kaj Nataŝa	Amu min	19 €
Kajto	Masko	13,5 €
Kajto	Lokomotivo, rulu nun!	14,5 €
Krio de morto	Martoria	14,5 €
Kore	Kia viv'	13,5 €
Kaj tiel plu	Sojle de la klara temp'	13,5 €
Kaj tiel plu	Plaĉas al mi	16 €
Merlin	Por la mondo	13,5 €
Meven	Meven (2001)	13,5 €
Meven	Plu Meven	17,5 €
Simbiozo	Brazilio	15,5 €
La Porkoj	Ŝako	13,5 €
La Kompanoj	Survoje	13,5 €
Dolchamar	Lingvo intermonda	13,5 €
UEA	Tiel sonis universalaj kongresoj (n°4)	10 €
Esperanto subgrunde	Kompilo (kardroko)	14,5 €
Solotronik	Iniciadogalileo	14 €
Elektronika kompilo	Kompilo (tekno)	17 €
Persone	Povus esti simple	17 €
Persone	... sed estas ne	13,5 €
La Rolls	Suna Radio	15 €
Pendumito	Eterna Viv'	10 €
Vinilkosmo	Kompil' 2	18 €
Roger Borĝes	Sendependa (demo-kd) (2003)	10 €
C. Piron	Gerda malaperis nova!	10 €

Nom du produit	Prix

ALIGILO POR LA 62-a IJK 2006

PERSONA NOMO _____
 FAMILIANOMO _____
 NASKŬDATO _____ LANDO _____
 ADRESO _____ TELEFONO _____
 UEA-KODO _____
 MI DEZIRAS RICEVI INFORMON RIPOŝTE RETADRESO _____
 NO MALJNO VEGETARANO ĈIAMANĜANTO
 MANĜOSMEMZORĜE
 PARTOPRENTEMPO (SE NE LA TUTO): DE LA _____ ĈISLA _____ PER _____
 MI SENDOS LA ANTAŬPAGON ĈISLA _____
 ME ŜATUS LOĤI EN: _____
 ENLARBIGASTEJO, SURLITO JUNLAROBESTEJO, SURLITAMATRACO
 ME ŜATUS LOĤI KUN _____
 MI KONTRIBUAS AL LA PROGRAMO PER _____
 MI BEZONAS INVITILETERON (limdato por peti invitileteron estas la 1-a de majo 2006)
 SE VI BEZONAS VIZON - PLIENDU! PASPORTANUMERO _____
 PASPORTO VALIDA EKDE _____ PASPORTO VALIDA ĈIS _____
 LABORE- / STUD-LOKO (kun adreso kaj telefono) _____
 MI SENDAS LA FOTOKOPION DE LA PASPORT -PAŬO KUN FOTO

KONKŬCŬ:

LA KOTIZOJ ENHAVIS NENIAN ASERKURON KAJ NE INKLIZIVAS EKSKURSON. VIA ALĬO EKVALIDAS, KIAM LA LKK RICEVAS LA ANTAŬPAGON KAJ PLENIĜITAN ALĬILON. LA ALĬIPERĬO ESTAS KALKULATA LAŬ LA SENDODATO DE LA KOTIZO. POR KALKULI LA KOTIZON VALIDAS VIA AĬO LA 31-AN DE JULIO 2006. SE VI BEZONAS INVITILETERON, VI DEVAS KROMPAĜI JO EŬRON. LA KOTIZO ESTAS TRANSDONIBLA AL ALIA PERSONO SED NEREKONIBLA. SE VI HAVAS PROBLEMON PRI ANTAŬPAGO, VI DEVAS INFORME NEN PRI TIO PER LA RETADRESO ijk@tejo.org

MI konsentas kun la prezentitaj kondiĉoj kaj aliĝas al la 62-a IJK 2006.

Subskribo: _____

Antaŭpagon sendu al UEA-kanto: ijk-b (kun indiko IJK 2006)

Adresoj:

poŝta adreso de LKK:
 62. IJK - ESPERANTO
 P.P. 452
 BA - 71000 SARAJEVO
 BOSNIO-HERCEGOVINO

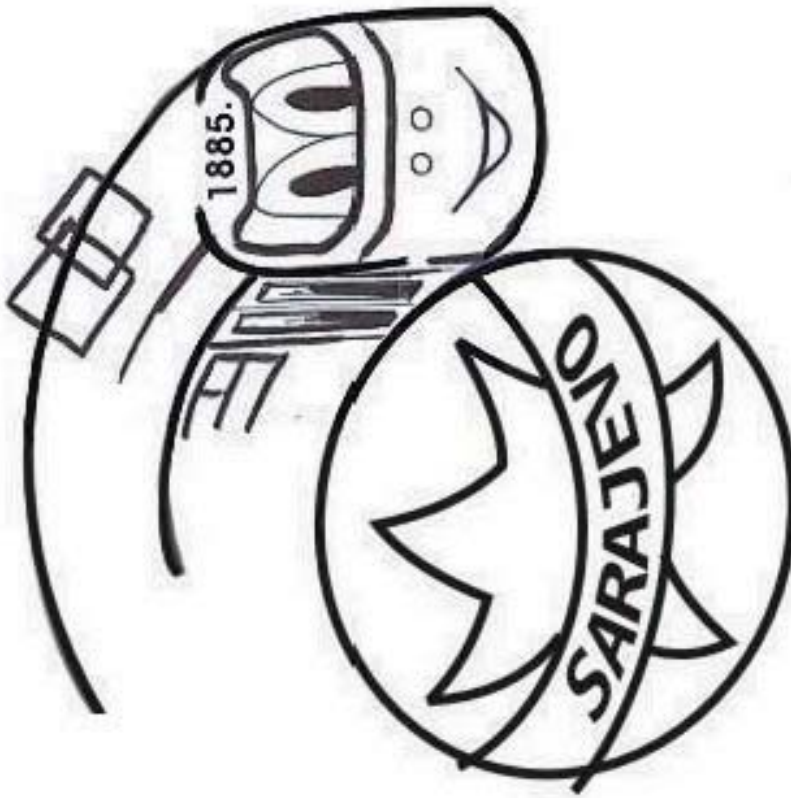
ĝenera la retadreso de LKK: ijk@tejo.org

Por specifaj celoj bonvolu uzi jenajn retadresojn:

aliĝilo - ijk.aligilo@tejo.org
 programkontribuantoj - ijk.programco@tejo.org
 invitiletoj por havi vizon - ijk.vizoj@tejo.org

<http://www.tejo.org/ijk>

62-a IJK

Multkultureco kaj Tutmondigo

SARAJEVO
BOSNIO - HERCEGOVINO

06.08.-13.08. 2006.

BONVENON LA DUAN FOLION AL SARAJEVO

POST 33 JAROI SARAJEVO DENOVE ORGANIZAS IJK-N.

KIAL SARAJEVO?

SARAJEVO ESTAS LA URBO KIE KUNĴAS LA ORIENTO KAJ LA OCCIDENTO, LA URBO KIU TROVĴAS EN LA MEZO DE SUDORIENTA EUROPO. NE OFTE OKAZAS KE IJK GASTAS EN ĈEPIURBO. TIO SIGNIFAS KE DUM LA IJK NE ESTOS ENUE DUM JARGENTOJ SARAJEVO ESTIS SIMBOLLO DE MULTIKULTURECO KAJ TOLEREMO. JE DISTANCO DE NUR ĈENIT MIEROJ TROVĴAS PREĜEJOJ DE KVAR RELIĜOJ DE LA MONDO. LA KULTURA VIVO DUM LA SONERA PERIODO EN SARAJEVO ESTAS TRE VIGLA. PRESKAŬ ĈIUN SONERAN TAGON EN LA URBO OKAZAS DIVERSAJ KULTURAJ EVENTOJ, FESTIVALOJ, EKSPOZICIOJ KTP.

MULTIKULTURECO KAJ TUTMONDIĜO

LA KONGRESA ĈEPTENO ŜAJNE NE POVUS TROVI PLI TRAFAN MEDION POR ĜIA PRITRAKTADO. KIO OKAZAS PRI KULTURA BUNTECO EN LA TUTMONDIĜA PROCEZO? ĈU LA KULTURA DIVERSECO ESTAS KONDAKANTA AL PERBO KAJ UNIFORMIĜO? ĈU LA MULTIKULTURA SARAJEVO JAM SPERTIS TUTMONDIĜAN TENDENCION JAM DUM ĜIA LASTA TRAGIKA HISTORO?

KIAL LA TRAMILETO?

SARAJEVO ESTIS LA UNUA URBO EN MEZA EUROPO KIU HAVIS TRAMON ĜI ESTIS ENKONDUKITA LA SAMAN JARON KIAM ZAMENHOF VERKIS LA UNUAN LERON EKDE 1992. SARAJEVO ESTIS SEĜATA DUM KVAR JAROJ. DUM TIU ĜI TRAGIKA EPOKO, KIU KAPITIS ATENTON DE LA TUTA MONDO, LA URBO ESTIS GRAVE IMPEKTITA. KIAM LA TRAMO REFUNKCIIS EN LA URBO, LA URBANOJ SENTIS KE LA LIBERĜO BALDAŬ VENOS KVANKAM LA SEĜO DAIFRIS ANKORAŬ DU JAROJN.

MANĜADO

MANĜOJ ESTAS TRE BONGUSTAJ, MALMILTAKOSTAJ KAJ ĈIEROVBELAJ.

EKSKURSOJ

SARAJEVO HAVAS TRE BELAN ĈIRKAŬAĜON. LA KONGRESO OKAZAS NIR DEK KILOMETRON DE LA OLIMPIKAJ MONTAROJ, SES KILOMETRON DE PONTO DE LARIVERO BONA KAJ ĜENIT DIDEK KILOMETRON DE LA URBO MOSTAR – LA ĈILO DE LA KONGRESA EKSKURSO – KAJ ĈIO ĜI PROMESAS BONAN NATURAN KAJ KULTURAN TRAVIVAĜON.

KIEL ATINGI?

ĈAR SARAJEVO ESTAS ĈEPIURBO DE BIĤ, ĜESTAS FACILE ATINGELA...PEDE, ĈEVALE, BIKIKLE ĜI LA FLUKHAVENO, LA BRISTACIDOMOJ KAJ LA TRANSTACIDOMO ESTAS PROKSME DE LA KONGRESO.

LOĜEJO

LA LOĜEJO ESTAS KONFORTA, ĈAMBEROJ ESTAS DU AŬ TRI LITAJ KUN DUBO KAJ NECESO. LA MANĜEJO, LA KONGRESO KAJ LA LOĜEJO ESTAS EN LA SAMA KONSTRUAĜO.

Kotizabelo (en €)

Aĝo	A-landanoj	B-landanoj	C-landanoj
<20	25	20	10
20-27	35	30	15
27+	65	55	35
Antaŭpago	20	20	10

Landkategorioj:

A: EU-landoj (sen la novaj ĝintaj kaj Grekio), Japanio, Kanado, Monako, Norvegio, San-Marino, Svislando, Vatikano, Usono, Aŭstralio, Nov-Zelando, Israelo.

B: Andoro, Ĉeĥio, Estonio, Grekio, Hungario, Kroatio, Malto, Latvio, Litovio, Pollando, Slovakio, Slovenio.

C: ĉiuj aliaj landoj.

Rabato: se vi aliĝos antaŭ la 3-a de januaro 2006, vi ricevos rabaton de 10 eŭroj.

Malrabato: se vi aliĝos post la 30-a de aprilo 2006 aŭ surloke, vi pagos 10 eŭrojn pli ol en la tabelo.

Surloka malrabato: se vi ne estas membro (aŭ patrono) de TEJO aŭ UEA, krom la kategorio MG, vi krompagas 30 eŭrojn.

Loĝkostoj por semajno (en €):

- lito en junulargastejo (2-3-personaj ĉambroj) 80 eŭroj

- matraĉo en junulargastejo 40 eŭroj

Manĝado por semajno (en €)

	Maten-, tag-, vesper-manĝoj	Nur maten-manĝoj	Nur tag-manĝoj	Nur vesper-manĝoj
Prezo	52 €	15 €	25 €	20 €

(se vi aliĝas, bovorole ekde la supro precizojn manĝojn)

SALUTOJ de SERBIO

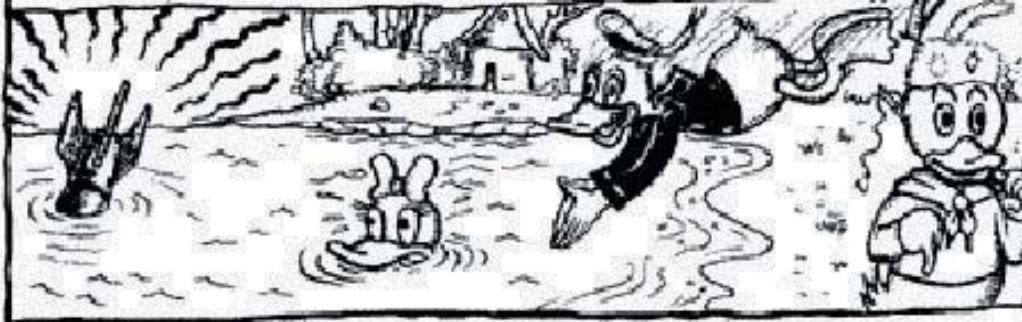
— far **ALEKSANDAR ZOGRAF.** —

la 5-an de
septembro
1999

PRESKAŬ 3 MONATOJN POST LA BOMBAD-KAMPANJO FINIĜIS, IUJ NEEKSPLODITAJ NATO-PAFAĴOJ DAŬRE RESTAS PROKSIME DE HOMAJ LOĜLOKOJ... MI PENSIS PRI **BILDFILMAJ ROLULOJ** MIMANTAJ LA FANTASMAGORIAN REALECON DE ORDINARAJ HOMOJ EN SERBIO....

PECO DE NEEKSPLODITA PAFATĴO ANKORAŬ VIDEBLAS POR NAĜANTOJ KAJ LA TURISTOJ VIZITANTAJ LA IDILIAN **ANAS-VILAGAN LAGON!**

(REALVIVE, TIO ESTAS LAGO PALIĆ, EN NORDA SERBIO)

LA BOMBO KIU FALIS SUR DOMON DE **TOM KAJ ĜERI** ANKORAŬ NE EKSPLODIS, SED ĜI DETRUIS ILIAN DOMON. TOMKAJ ĜERI ESTIS LASITAJ SENHEJMAJ, DUM ILIAJ NAJBAROJ BARAKTIS KONTRAŬ DUONA TONO DE POTENCA EKSPLODMATERIALO ĈE APUDA ANGULO....

(TIO ĈI VERE OKAZIS EN BEOGRADO)

DUM BOMBADO DE NAJBARA INDUSTRIA ZONO, BOMBO FALIS EN DOM-ĜARDENON DE **DRUPI** KAJ LOĜIĜIS SUB ĈI-DOMA FUNDAMENTO... LA BOMBO VERĜAJNE DEVOS ESTI EKSPLODIGITA SURLOKE, KAJ TIO DETRUIS LA CIRKAŬAJN DOMOJN... DRUPI ZORGIS PRO INUNDO KAJ TERTREMO KIUJ OKAZIS TIE LASTATEMPE...

(RAPORTITA EL LA URBO ĈAĈAK)

Saša Rakezić alias Aleksandar Zograf naskiĝis jare 1963, en Pančevo (urbo en Jugoslavio, proksime al Beogrado). En Jugoslavio li

publikigis bildstriojn de jaro 1986, en ĵurnaloj NON, Ritam, Rock, Mladost, ktp. Ekde '90, Zograf pli aktive publikigis eksterlande, plej ofte en Usono, en

ĵurnaloj The Comics Journal, Zero Zero, Weirdo, Rare Bit Fiends, Buzzard, Cow, Tantalizing Stories kaj aliaj.

Fantagraphics Books eldonis kelkajn liajn bildstriojn : *Life Under Sanctions*, *Psychonaut #1*, *Psychonaut #2* kaj *Psychonaut #3*. Kun Bobom Kathmanom, Zograf estas aŭtoro de internacia antologio de bildstrioj inspiritaj Flock of Dreamers, publikado de Kitchen Sink Press.

Aŭtoro ĉeestis multajn internaciajn bildstriaajn festivalojn kaj konferencojn, ekzemple Expocomics '94 & '95. (Italio), Caption '97 (Britio), Lucca Comics '98 (Italio), Atena festivalo de bildstrio '99 (Grekio), ktp. Zograf publikigis siajn bildstriojn ankaŭ en Britio (Dream Watcher), Italio (Diario, Psiconauta, 2000 auguri di pace), Finio (Elamaa Saarroksissa) kaj Germanio (Psychonaut).

Popoloj kaj nacioj

Balkano estas montaro. Ne nur temas ja pri fizika regiono sed ankaŭ pri homgeografio. Tiun ĉi balkanion regis du imperioj (la otomana imperio kaj la aŭstrohungaria imperio) dum multaj jarcentoj. La balkanaj nacioj emancipiĝis en la 19a kaj 20a jarcentoj. La plej gravaj ŝanĝoj okazis tiam, post la unua mondmilito, kiam ambaŭ falis imperioj.

Pro tio, ke la internacia lingvo cetere utilas por diskonigi la diversajn naciajn kulturojn, mi profitas la okazon por prezenti francan aŭtoron : Jacques Ancel.

Naskita en 1882, li militservis dum la unua mondmilito en la orientarmeo, iu franca militaro batalinta kontraŭ la otomanoj en la dardanela markolo kaj poste en la balkana duoninsulo. Tiel li malkovris Balkanion, pri kiu li fariĝis granda spertulo. Post la milito li interalie verkis plurajn librojn pri tiu regiono, ekzemple *Peuples et Nations des Balkans* (Popoloj kaj Nacioj de Balkanio) en 1926. Tiu mallonga manlibro kunigas utilajn informojn pri novaj ŝtatoj, kiuj konsistigis Balkanion kaj ankaŭ pri ties geografiajn kaj sociajn.

Jacques Ancel estis iu el la unuaj francaj geopolitikistoj. Kontraŭinta la ekspansiisman geopolitikon de la germana skolo, li opiniis ke geopolitiko devas analizi la rilatojn inter la homaj grupoj kaj teritorio,

laŭ geografiaj senvariantoj kondiĉe ke tiuj-ĉi senvariantoj ne estu absolutaj faktoroj.

Miaopinie Jacques Ancel tiom multe zorgadis pri balkanaj fakoj pro tio, ke li tre ŝatis tiun lokon kaj ĝiajn loĝantojn. La balkanpopoloj daŭre malkovrindas, pro mirinda land-kulturo, kiu konservis tian belecon. Balkanio ĉefe estas plurkultura, meze de Eŭropo, sed aperte de Oriento, kun ĉiuj implicitaj dinamikoj...

Parŝo

El lando kiu ne plu ekzistas...

Nathalie Matas naskiĝis en Francio de gepatroj kroata kaj serba.

Kiu vi estas ?

Mi estas Nathalie Matas. Mia patro naskiĝis en Kroatio kaj mia patrino en Serbio. Mi kaj unu el miaj fratinoj naskiĝis en Parizo, mia pli juna fratino nasikiĝis en Guérande (Francio).

Kial viaj gepatroj venis Francien?

Mi patro fuĝis Jugoslavion pro komunismo. Ĵus post la dua mondmilito, li kontraŭis Tito-n kaj komunistojn, li foriris la landon kiam li aĝis 18-20 jaroj. Li unue foriris en Italio. Sed pro vizaj problemoj li ne povis resti, li decidis poste iri al Francio.

Mia patrino foriris en Germanion, same kiel multe da serboj dum la 60aj jaroj. Ŝia frato dume estis en Parizo. Miaj geavoj timis pri sia filino kiu solis eksterlande. Ili petis ŝin iri kun sia frato. Tiel mia patrino translokiĝis en Parizo. Ŝi tie renkontiĝis mian patron.

Kio okazis en familio, kiam milito inter Kroatio kaj Serbio ekis?

Tio estas dolora demando. Ekis konflikto en la domo. Mia patro forte iĝis por kroatoj, malgraŭ ke antaŭe li neniam sentis sin kroata. Antaŭe li konsideris sin kiel jugoslava aŭ dalmata [kroata regiono]. Mi patrino neniam elektis flankon, ŝi nur vidis gefratojn, gekuzojn, kaj genajbarojn, kiuj ekis mortigi unu la aliajn. Ekzistis granda komunumo de jugoslavo en Pariza regiono. La komunumo diviĝis post milito. Miaj gepatroj ricevis informojn pere de sateletitaj televidkanaloj. Ofte eksplodis disputoj inter mia patro kaj mia patrino : « Vi serboj, vi estas murdistoj, rigardu kion vi faris! »

Ĉu vi parolas serban aŭ kroatan lingvon?

Kroatoj volas dividi la lingvon, sed estas nur unu sama lingvo kun etaj malsamaĵoj. Estas same

kiel la franca lingvo kaj la kebekaj. Mi, mi vere parolas serb-kroatan lingvon, miksaĵo de ambaŭ.

Kaj kio pri via indenteco nun?

Mi sentas kiel mi estus ĉe landlimoj, sur barilo, kaj nenie. Ĉe landlimo de kroatio, ĉe landlimo de Serbio, kaj ĉe landlimo de Francio. Francie mi estas vidata kiel jugoslava pro mia pensmaniero. Kroatie mi estas serba pro ke mia patrino serbas. En Serbio, oni taksas min kiel franciano.

Eĉ sur miaj paperoj videblas tiu problemo pri indenteco. Kiam mi naskiĝis en Parizo, mia patro deklaris min ĉe la jugoslava ambasadejo. Ĉe ambasadejo ili ne volis akcepti la nomon « Nathalie », sed proponis « Natalija » aŭ « Natacha » [kutimaj slavaj nomoj]. Finfine estis skribita sur mia pasporto « Natali » per jugoslava skribmaniero.

de Balkanio

Les Balkans sont une montagne. Non seulement physique, cette région est également une région au sens de la géographie humaine. Dominées par deux empires (l'empire ottoman et l'empire austro-hongrois) durant plusieurs siècles, les nations balkaniques se sont émancipées aux XIXe et XXe siècles. Le changement le plus important survint après la première Guerre mondiale lorsque les deux empires s'effondrèrent.

Si la langue internationale sert aussi pour faire connaître les différentes cultures nationales aux étrangers, je pense que c'est le bon moment pour présenter un auteur français : Jacques Ancel.

Né en 1882, il servit durant la première Guerre mondiale dans l'Armée d'Orient qui était une

Balkano : montaro en Bulgario, sude de Danubo

Balkanoj : duoninsulo, limita de Adriatiko, Egea kaj Nigra Maroj

Balkanio : tuto de la landoj de Balkanoj

fonto : Plena Ilustrita Vortaro

armée française se battant contre les Ottomans dans le détroit des Dardanelles puis dans la péninsule balkanique. Il découvrit ainsi les Balkans dont il devint un grand spécialiste. Après la guerre, il écrivit notamment plusieurs livres sur cette région, par exemple Peuples et Nations des Balkans en 1926. Ce petit manuel rassemble d'utiles informations sur les nouveaux États qui constituent alors les Balkans ainsi que leurs géographies et leurs sociétés.

Jacques Ancel fut l'un des premiers géopolitologue français. Opposé à la géopolitique expansionniste de l'école allemande, il pensait que la géopolitique devait analyser les relations existant

entre les groupes humains et le territoire à partir d'invariants géographiques mais sans que ces invariants soient des facteurs absolus.

Si Jacques Ancel a autant travaillé sur les Balkans, je pense que c'est parce qu'il aimait vraiment cette région et ses habitants. Les peuples des Balkans sont toujours aussi intéressants avec une culture merveilleuse et leurs pays toujours aussi beaux. Les Balkans sont d'abord multiculturels, au cœur de l'Europe, aux frontières de l'Orient avec toutes les dynamiques que cela implique.

Parŝo

Esperanto en la naskiĝurbo de Konstanteno la Granda

Kvankam pasintaj militoj en eksa Jugoslavio konsiderinde malfortigis la landon kaj ĝian E-movadon, esperantistoj ne ĉesis agadi. La nunaj kondiĉoj sub kiuj ili agadas estas malbonaj, sed tio ne senpasiigis niajn samideanojn en Serbio.

Esperanto-societo «Ĉele-kula» el la urbo Niš (naskiĝurbo de roma imperiestro Konstanteno la Granda), nuntempe estas la plej aktiva E-societo en la lando kaj festas sian 50-jariĝon ĉi-jare (29.04.-1.05.). El multaj organizitaj aranĝaĵoj menciindaj estas Balkanlanda Esperanto-konferenco en 2004, ĉiujaraj Zamenhofaj festoj ktp. Anoj de ES «Ĉele-kula» longe estras Serbian Esperanto - ligan. Niŝanoj havas konstantajn kontaktojn kun ĉiuj najbaraj landoj. Aldone, E-societo strebas kiel eble plej multe organizi E-kursojn, interalie, por gejunuloj. Bedaŭrinde, Esperanta junularo en Serbio disfalis kaj disiris ĉiuflanken. Sonja Petroviĉ, eksa vicprezidentino de TEJO, ekloĝis en Svedio; multaj, siatempe aktivaj, junuloj intertempe iĝis mezaĝaj; landa organizo SerbEJO nun

funkcias nur surpapere. Tamen, en pluraj urboj aktivas la opuloj, kaj pleje en Niš. En la lasta Internacia junulara kongreso (Zakopane, Pollando) Serbion reprezentis nur du junuloj – membroj de ES «Ĉele-kula». Oni strebas pliamasigi Esperanton inter gejunuloj ĉar la ĉefa junulara okazaĵo alproksimiĝas – Internacia junulara kongreso en Sarajevo, ĉefurbo de Bosnio kaj Hercegovino (de la 6a ĝis la 13a de aŭgusto 2006)

Marko Nikoliĉ

sekretario de ES «Ĉele-kula»

Pli pri ES «Ĉele-kula» legeblas ĉe: www.espernis.org.yu

Mi neniam diris ke mi estas aŭ kroata aŭ serba, sed ĉiam jugoslava. Tio estas certe pro alĉutimiĝo kaj eble ĉar tiel mi volas forgesi la konflikton per vorto.

Tamen mi konfesas ke mi havas preferon por Serbio. Mi havis malbonajn memorarojn en Kroatio ĉar mi estis serba. Neniam okazis io tia en Serbio. Okazis antaŭ milito, ke junuloj demandis al mi el kiu lando mi estas, kaj poste riproĉadis al mi ne uzi nur kroatajn vortojn. Ili estis sufiĉe violenta. Antaŭ tio, mia onklo, kiu venis por renkonti min en flughaveno, kriegis nur ĉar mi uzis la serban vorton por diri « pano ».

Kio reprezentas por vi Sarajevo?

Mi neniam loĝis tie, sed ankaŭ Sarajevo rilatas al mia familia historio. Mia avino fuĝis el Sarajevo dum dua mondmilito ĉar ŝi estis serba.

intervjuis Platano

Kroatia Esperanto-Junulara Asocio (KEJA)

Nia asocio, **KEJA**, estis fondita en la jaro 1994. La sidejo de KEJA troviĝas en kroatia ĉefurbo Zagreb. Celo de la asocio estas popularigi esperanton, disvastigi informojn pri esperanto kaj instrui esperanton en Kroatio. Ni konservas konstantan oazon de esperanto kaj esperanta kulturo por ĉiuj kiuj volas veni, vidi, lerni la lingvon kaj sperti esperantan etoson.

Ni ne estas multnombraj, sed ni estas aktivaj kaj vojaĝemaj. En la asocio, dum kelkaj lastaj jaroj, membrokotizon ĉiujare pagis inter 20 kaj 30 homoj. Inter ili 15 – 20 estas aktivaj. Tri celoj pri kiuj ni devas prilabori estas pligrandigo de nombro de membroj, fari pli da kursoj en diversaj partoj de Kroatio kaj akiri subvenciojn.

Celoj atingitaj estas kelkaj kursoj kaj du internaciaj renkontiĝoj kiuj ni organizas. Unu estas MontKabana Renkontiĝo (MKR) kaj alia estas M----- Internacia Renkontiĝo (MIRO).

M----- Internacia Renkontiĝo (MIRO) estas tradicia aranĝo por esperanto-parolataj naturremuloj kaj montmigremuloj.

Unue ni diru ion pri MIRO. Ĉiufoje M de MIRO signifas ion alian. Tial ni ne povas skribi iun ĝeneralan vorton. Jam okazis 8 MIRO-jn en diversaj lokoj en Kroatio, unua okazis en la jaro 1994. Ĉi jare okazos la 9. MIRO en urbeto Lovran, apud urbo Rijeka, kun nomo Mezsomera Internacia Renkontiĝo.

Ĝi okazos inter 2a kaj 6a de aŭgusto 2006, ĵus antaŭ IJK en Sarajevo.

Pli da informoj pri ĝi kaj aliĝilon vi trovos ĉe retpaĝo www.angelfire.com/ky3/keja/miro2006.html.

La aranĝon dum lastaj jaroj organizas KEJA, foje en Kroatio, foje en Slovenio. Ĉi jara eldono, 17a MKR, okazos inter 21a kaj 24a de septembro 2006 en montkabano Dom pod Storzicem apud urbeto Trzic en nordokcidenta Slovenio. La montkabano troviĝas proksime al pinto Storzic (2132 m), plej okcidenta pinto de Kamniske Alpe, kaj estas facile atingebla de slovena ĉefurbo

Ljubljana kaj aŭstra urbo Klagenfurt.

Krome, ekzistas ankaŭ simila aranĝo por E-familioj, Familia MKR, kiu ĉi jare okazos inter 21a kaj 23a de aprilo 2006 en montkabano Dom na Kalniku apud urbeto Krizevci en nordokcidenta

Kroatio. La montkabano troviĝas tre proksime al plej alta pinto de monteto Kalnik, Vranilac (632 m), ruino de mezepoka kastelo kaj grandaj herbejoj taŭgaj por ripozo kaj amuzo de infanoj kaj gepatroj.

Dag Treer

Retpaĝo de KEJA troviĝas ĉe

www.angelfire.com/ky3/keja/ (baldaŭ www.keja.hr).

Pliajn detalojn pri ambaŭ aranĝoj, historion kaj multe pli vi povas vidi je MKR-retpaĝo www.angelfire.com/va2/Vanja

Libroj / Livres

La Bosnie en dépit de tout Spite al ĉio Bosnio,

Sarajevo, elbih, 1997

1994, Sarajevo est assiégée. En dépit des privations, des bombardements, et de la terreur que font régner les francs-tireurs, des espérantistes vont organiser une émission diffusée sur les ondes de Radio Sarajevo. Captées à l'époque par des espérantistes des pays proches tels que la Croatie, l'Italie, la Hongrie et même la France, ces émissions ont fait par la suite l'objet d'une publication qui prit pour titre *La Bosnie en dépit de tout*.

Ce titre est trop faible pour exprimer ce que l'on ressent à la lecture de ces textes. Même si ce n'est pas le sujet principal des émissions, la difficulté de vivre dans Sarajevo assiégée transparaît systématiquement. Il y a toujours une allusion, l'évocation d'une actualité, une excuse pour l'interruption de l'émission qui rappelle que le quotidien de ceux qui sont derrière ces textes était fait de combats et de coupures d'électricité, de manque de nourriture et de logements éventrés.

En fait si le quotidien personnel des auteurs n'est pas le sujet initial, les thèmes des émissions tournent toujours autour de la guerre. Les auteurs n'hésitent pas à faire des parallèles historiques, à critiquer l'attitude de l'Europe qui les abandonne à leur sort et à s'en prendre à l'agression serbe

Le cymbalum

l'un des instruments les plus emblématiques de la musique des pays de l'Europe de l'est

Originnaire d'Asie, les traces les plus anciennes sont le Santour de Perse (Iran) en 266, mais on le retrouve à peu près à la même époque en Inde et en Chine. Il est devenu (ou redevenu) très populaire en Chine au XVIIIème siècle.

Il est probable que les Tziganes, peuple originaire d'Inde, l'aient amené en Europe par la route de la soie. Les plus anciennes traces du santour en Europe datent du Moyen Âge.

L'instrument est devenu populaire chez les Tziganes de Roumanie (appelés *laütari*) vers le XIXème siècle. Le santour est l'ancêtre du clavecin et du piano.

En Valachie et dans les montagnes, il est plutôt utilisé comme une percussion, tandis qu'en

Transylvanie le style de jeu est plus mélodique, avec beaucoup d'arpèges.

Le petit cymbalum est généralement transportable, le cymbaliste passe une sangle derrière son cou, et le tient à l'horizontale contre sa taille.

Le cymbalum biélorusse repose sur trois pieds, un à l'avant et deux à l'arrière et se compose de 72 cordes représentant 4 octaves. Il offre une très grande palette de tonalités et de modes de jeu. La particularité principale du Cymbalum biélorusse réside dans le fait que l'on en joue indifféremment en frappant ou en pinçant les cordes et qu'il est indistinctement utilisé en musique classique, jazz, contemporaine et traditionnelle.

En Hongrie, un cymbalum plus large (cymbalum de concert, *ţambal mare* en Roumain), comparable au piano, a été fabriqué par Joseph Shunda dans les années 1870. Il repose sur quatre pieds et possède beaucoup plus de cordes. Il a aussi une pédale de «sustain» pour faire durer les notes. On trouve aussi cet instrument en Roumanie.

Melono

Vous pouvez écouter le son du cymbalum sur <http://www.myriad-online.com/en/community/gold2.htm>.

dont ils sont victimes. Le texte des émissions est accompagné de petites brèves d'actualité qui sont l'occasion de se plonger dans la réalité de l'époque. Aussi le moindre événement est-il l'occasion de reprendre espoir : l'octroi d'un prix à un journaliste pour son travail en Bosnie, la nomination du premier cardinal bosniaque, la présence de conférences internationales en Bosnie ou encore l'état d'avancement des négociations de paix.

Face à l'horreur de cette guerre, la rédaction de l'émission «Esperanto el Sarajevo» a tenté d'entretenir l'espoir, en continuant à utiliser l'espéranto, en continuant, malgré le blocus, à communiquer avec le monde.

Paršo

Vesper-mesaĝoj

Zoran Ćirić.

Bambu. Varna. 2000. 68 paĝoj

NATO decidis en 1999, bombarder les territoires de Serbie et du Monténégro. Tiam Zoran Ćirić kiu loĝas en Nis sude de Beograd, elsendis dum nokto retmesaĝon al esperantistaj amikoj. Li verkis ĉiutagan mesaĝon pri ĉio, kion li vidas, pri tio, kion li pensas kaj pri sentoj, kiujn li havas. Tagon post tago la stulteco de tiu « demokratika bombardado » ekaperas. Post priskribo de ĉiutaga dramo de serba pacifisto ŝlosigita en sia lando, oni nur povas konstateri absurdecon.

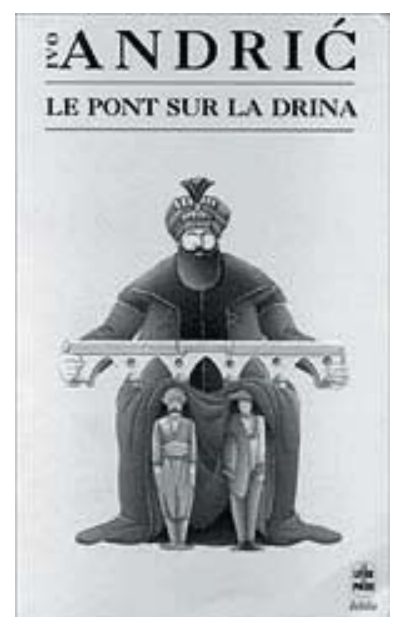
Ponto sur Drina

Ivo Andrić, 1961

Franca versio estas « *Un pont sur la Drina* » (ne ekzistas esperantlingve)

Kiel simpla ponto povis preni ĉefan rolon en romano, kiu ricevis literaturan nobelan premion? Eble ĉar tiu simpla ponto vidis ĉion kaj eĉ pli el ĉiuj vidpunktoj. El banala konstruaĵo de popoloj kreas historion sian, legendojn siajn. En 1571 ekis la konstruado de mirinda ponto. Por serboj tiu-ĉi ponto simbolis otomanan kruelecon kaj sklavigadon de tuta popolo. Por turkoj kaj homoj kiuj konvertis sin, estas male inda projekto de la granda viziro, kaj komenco de nova civilizacio. Naskoj, edziĝoj, militoj, vivoj pasas, sed la ponto daŭre staras. Per tiu inteligentaj rakontoj, oni observas interpleksaĵon de kulturoj, religioj kaj nacioj kiuj kreis Jugoslavion.

Cyrille

Emir Kusturica, balkana reĝisoro kaj serba artisto

Kiam oni skribas artikolon pri kino en JI-numero pri Balkanio, ĉu eblas ne skribi pri Emir Kusturica? Li ja estas la plej fama reĝisoro el tiu ĉi regiono, kaj sendube unu el la plej ŝatataj kaj premiitaj en la mondo (li membras en la tre fermita klubo de filmistoj, kiuj jam dufoje ricevis Oran Palmajon en Cannes, kun ekzemple Coppola aŭ la Dardenne fratoj). Sed, eble pli grave ol tiuj oficialaj premioj, Kusturica atingis ion pli gravan: per tute propra stilo, li kreis en siaj filmoj unikajn kaj tuj rekonblajn etosojn. Kiel klarigi tiun etoson? Nu, kelkvorte eblas paroli pri ŝajne sencela kaoso, kie ebriaj kuras homoj kaj bestoj, ruliĝas kaj flugas frenezaj veturiloj, kaj muzikaj ciganaĵoj fanfaroj...

Li ankaŭ respegulas Balkanan multnaciecon: se vi legas plurajn tekstojn pri li, vi legos en la unua ke li estas bosna, en la dua ke li estas serba, kaj en la tria, la verkisto pli prudente sciigos nur ke li venas el eks-Jugoslavio. Fakte li naskiĝis en 1954 en Sarajevo, do en la tiamaj ŝtato Jugoslavio kaj federaciario Bosnio kaj Hercegovino, en islamana bosna familio. Sed, kiel li diris en 2005, « mia patro estis ateisto, kaj li ĉiam priskribis sin kiel serbon ». Ŝajnas ke li eĉ faris plian paŝon al serba identeco kiam, en 2005, li estis baptita en la ortodoksan eklezion kun nova aldona nomo Nemanja.

Kompreneble, pro ĉio tio, oni (ĉefe bosnoj sed ne nur) taksis lin perfida, kaj tiu akuzo disvastigis internaciskale kiam li ricevis en 1995 sian unuan Oran Palmajon kun la filmo *Underground*. Tiu filmo, farita dum la Sarajevo sieĝo, kaj parte financita de la Jugoslava ŝtata televid-kanalo, estis sentita de kelkaj kiel pro-serba. Kusturica defendis sin asertante, ke li estas nek pro-bosna nek pro-serba, sed nur sopiras pri Jugoslavio, kiel emfazis la subtitolo de la filmo *Iam esti lando...*

Sed en 1995, ĉu por pli pluekzistantan Jugoslavion ne signifis subteni la Miloŝeviĉ reĝimon?

En Francio lin atakis ĉefe Alain Finkielkraut – kiu bedaŭrinde ne spektis la filmon antaŭ ol skribi venenan recenzon – kaj

Bernard-Henri Levy – kiu provis rebati per la samaj armiloj, nome per filmo, *Bosna*, kiu estis politike pli trafa sed kinarte pli lama...

Kusturica estis tamen tuŝita per tiu polemiko kaj deklaris, ke li ne plus faros filmojn. Sed kiam li en 1998 tamen prezentis novan filmon, *Blanka kato, nigra kato*, li klarigis ŝerco kaj malicete ke, vidinte kiom BHL (kiu intertempe publikigis filmon, *Tago kaj nokto*, vaste recenzitan kiel unu el la plej malbonaj francaj filmoj iam faritaj) povis lezi la mondan kinon, li ne povis sin deteni plu.

Ankaŭ notindas, ke Emir Kusturica ne nur estas reĝisoro. Li havas muzikgrupon, la No Smoking Orchestra, kun kiu li turneis tra la mondo. Li ankaŭ iome aktoris, interalie en *La Sent-Piera vidvino*, kie li rolas la mortkondamniton kiu atendas ke la giloto fine alvenu en la foran francan insularon Sent-Piero kaj Mikelono. Kaj, laste sed ne balaste, li kreis sian vilaĝon, ĝuste tie, kie li turnis sian lastan filmon, *Vivo estas miraklo!* Tiu vilaĝo, de li nomita Küstendorf, celas esti kultura centro por diversaj artoj, kie loĝos kinistoj, muzikistoj, pentristoj... Do tie, ne for de Bosnio, sed tamen tute en Serbio, estigante tutan vilaĝon, Emir Kusturica eble finfine trovis sian hejmon.

Manu

Filmaro

Ĉu vi memoras Dolly Bell? (*Sjećaš li se, Dolly Bell*), 1981
 Paĉjo vojaĝas por aferoj (*Otac na službenom putu*), 1985
 Tempo de la ciganoj (*Dom za vešanje*), 1988
 Arizona Dream, 1993
 Underground, 1995
 Blanka kato, nigra kato (*Crna mačka, beli mačor*), 1998
 Super 8 stories, 2001
 Vivo estas miraklo (*Život je čudo*), 2004
 Maradona, 2006 (lia nova dokumentfilmo aperos en 2006, iam inter la festivalo de Cannes kaj la germania piedpilka monda pokalo)

Interkultura Seminario en Sarajevo

En la koro de Bosnio kaj Hercegovino, en Sarajevo, okazis en marto 2004 seminario pri interkultura lernado, projekt-mastrumado, kaj instruado de Esperanto. En ĉi tiu seminario partoprenis 39 personoj el 17 landoj.

Sonja, el Beogrado : Ni vivas en multkultura mondo kaj lastatempe ŝajne pli ol iam ajn tiuj kulturoj renkontiĝas. Unu kialo de tio estas la pli kaj pli modernaj kaj iumaniere malmultekostaj komunikiloj, kiel ekzemple interreto, kaj la alia estas ke homoj multe vojaĝas kaj ankaŭ ekloĝas aŭ laboras aŭ studas en aliaj landoj. Por bone kaj pace kaj senkonflikte vivi en tiu mondo pravas ke ni povu ankaŭ interkulture kunlabori kaj komuniki kaj akcepti niajn diferencojn kaj ĝui ilin kiel riĉaĵon.

Hokan, el Beogrado : kaj ni elektis la temon interkulturo ĉar ni opinias ĝi ke estas grava temo en la hodiaŭa mondo. Do estas pli kaj pli da internacia komunikado en la mondo, sed fakte ne nur gravas havi komunan lingvon. Tio ne gravas ĉu estas esperanto aŭ la angla aŭ iu alia nacia lingvo, oni devas havi ian interkulturan bazon ankaŭ por vere povi interkompreniĝi kaj pro tio ni traktis ĉi tiun temon dum la tuta semajno.

Lana Shlafer, el Usono : Mi multe interesiĝas pri la temo ĝenerale, mi traŭskultis kelkajn klasojn pri interkultura psikologio kaj eĉ faris mallongan esploron kun unu el la profesoroj de psikologia fakto en mia universitato de Berklio. Kaj kiam mi eksciis pri la projekto interkulturo mi tuj proponis mian helpon al Sonja kaj Radojica kaj de tiu tempo jam kelkajn monatojn kunlaboras kun kaj venis pli frue por helpi organizi la seminarion kaj ege interesiĝis pri la temo kaj volas, ke homoj pridiskutu interkulturon, kio estas kulturo, kio estas interkulturo.

Katja Ignatieva : Do mi venis ĉi tien al Sarajevo kie mi jam diris en mia nacia lingvo fakte, por organizi la seminarion pri inte-

rkultura lernado kaj evidente se mi konsentis eniri la organizan teamon mi pensas ke tiu temo ege gravas ĉar en la nuna Eŭropo kiam ni ĉie en Eŭropa fortas multkulturecon, estas grava lerni, kompreni alian kaj lerni pace kunvivi kun la aliaj en nia socio. Pro tio ni pensas ke ni devas ĉiuj pli profunde konsciigi pri tiu temo.

- *Finjo, el Nederlando*: antaŭ mi ne multe pensis pri la temo interkulturo sed nun tiu parto de la programo plej interesis min. Mi venis ĉi tien al Sarajevo ĉar mi en Nederlando jam unufoje instruis Esperanton kaj mi volis lerni pli pri instruado mi pensis, ke mi ankoraŭ povas multe lerni pri tio. Kaj mi esperis trovi ĉi tie novajn.. kiel diri.. novajn aferojn por lerni pri instruado.

- *Gordana Jankuloska, el Makedonio* : Mi volis veni en Sarajevo por lerni iom pli pri Esperanto-instruado kaj uzi tiujn sciojn dum la kursoj, kiujn mi planas organizi en mia urbo Privja kaj mi opinias, ke la seminario ege helpis al mi kaj mi fartas min multe pli preparita por komenci la organizadon de la kursoj.

Erin, el Usono : Mi volas lerni pri Esperanto-instruado kaj tio estas unu el temoj de la semajno. Do mi ofico estas instrui en la universitato kaj mi volis iom spertiĝi pri instrumentoj. Ankaŭ mi pensis ke estus interese partopreni la interkulturajn partojn, renkonti homojn kiuj venas de pli-malpli la tuto de Eŭropo kaj espereble lerni ion.

Karolin, el Germanio: Mi volis partopreni tiun ĉi seminarion ĉar mi volis lerni pri interkulturo kaj pri Esperanto-instruado. La interkulturaj ludoj estis ege interesaj.

Lana Shlefer. La seminario estis ege interesaj, oni multe pensis pri multaj aferoj kaj oni faris multajn rolludojn por iomete konsciigi pri la kulturaj ŝokoj kaj malsamecoj sed ankaŭ pri la kulturaj samecoj de la homoj. Kaj ankaŭ oni donis konsilojn por organizi interkulturajn aranĝojn. Do mi multe lernis . Vere estis interese kaj

ankaŭ oni ne nur vidis la reagojn de la aliaj homoj sed ankaŭ oni multe pensis pri la propraj reagoj ĉar ciam estas pli facile taksu la aliajn homojn kaj malfacile taksu la propran reagon.

Unu el la celoj estis simple pri-pensigi homojn, pri kiel ili rilatas al si mem, al aliaj homoj, kaj kiel ni povas plibonigi la komunikon inter la homoj, ĉar estas kelkaj aferoj kiujn oni simple ne konscias pri sia kulturo kiam oni eliras kaj vidas ke estas io alia. Kaj esperantistoj sufiĉe ofte tion faras kaj eĉ kvankam ili scias, ke estas alia kulturo kaj akceptas, io ĝenas ilin aŭ ili eble ne komprenas ion alian. Ili konscias ke estas alia kulturo kaj ili devas pensi pri tio kiel alia, provi tion kompreni kaj ne interpreti laŭ sia propra maniero, laŭ la maniero el kiu ili kutimas interpreti en sia propra lando. Tamen, kiom malfacile tio estas , estas vere kortuŝa afero por multaj, kiam homoj reagis emocie, ne ĉiam ili povas konscii, tion kontroli. Tamen laŭ mi ni vere povas kontroli la reagon eksteran. Do interne eble ni havas emocian reagon sed se ni neniam diros ion pri tio al tiu homo, kun kiu ni komunikas, ni neniam komprenos unu la alian. Kaj se ni provus pripensi kaj nature reagi kaj laŭeble plej malferme komuniki unu kun la alia, eble ni povus kompreni, kio estas la bazo de la vortoj aŭ de la agoj de ni.

*transskribis el radio-elsendo :
Vincent Pacheu*

La intervjuo komenciĝis du tagoj antaŭ la fino de la interkultura seminario, kiu okazis en marto 2004. Mi volis krei sufiĉe interesan elsendon pri Sarajevo kaj la interkultura seminario, por proponi ĝin en Radio Zam (ĉiuj unuaj vendredoj kadre de Radio Esperanto 17h30 – 19h). Metodo estis fari saman demandon al homoj el diversaj landoj. Rezulto mirindis min ! Junaj esperantistoj vere estas aŭskultindaj !

Cyrille

Comité de Jefe du 18.02.2006

Samedi 18 février s'est déroulée la réunion trimestrielle du comité d'Espéranto-Jeunes.

Avant toute chose, faisons un petit point financier :

Depuis septembre 2005, l'association a reçu 4000 € de recettes grâce, en particulier, à la **vente des BD** de *Gastono* (épuisé en 6 mois) et de *la Eta Spiru*. Les investissements engagés pour les bandes dessinées ont été assez rapidement compensés.

Il est également important de signaler les 3000 € de dons dont a fait l'objet Espéranto-Jeunes et qui ont permis de rentabiliser le projet des calendriers qui, les années précédentes, était obligatoirement déficitaire. Les gros investissements réalisés depuis deux ans ont cessé et chaque opération a un budget fixé, en particulier les rencontres qui ne doivent plus être déficitaires. Malgré le faible nombre de participants, plusieurs projets ont été mis en place.

La revue **JeanEspéranto Info** doit paraître 4 fois par an pour qu'on puisse espérer récupérer une commission paritaire. Elle sera tirée à 500 exemplaires. Le journal doit continuer à avoir une vocation d'informations sur le mouvement espérantophone et les activités de l'association. Les articles sont rédigés par les membres de l'association et chacun peut proposer un sujet. Le **livret des membres** déjà disponible sur Internet sera envoyé à tous les nouveaux membres à réception de leur cotisation.

Le projet des **calendriers** visant à faire connaître l'espéranto au grand public a été réitéré. La quantité à tirer sera décidée un peu plus tard en fonction du nombre de calendriers distribués cette année. Nous serons sur les stands du Salon des initiatives de paix au mois de juin ainsi qu'à la Fête de l'Humanité au mois de septembre.

Après le succès des **CD Lernu**, un **DVD** va être réalisé. En plus, des cours, des dictionnaires et autres précis grammaticaux, déjà présents dans le CD, le DVD devrait contenir plus de musique et de reportages vidéo afin de mieux faire connaître la culture

Espéranto. Espéranto Jeunes achètera environ 500 DVD.

Espéranto-Jeunes a décidé de se lancer dans l'édition d'une nouvelle **bande dessinée** : *Astérix le Devin* devrait paraître d'ici la fin de l'année à 2000 exemplaires. La traduction a été réalisée par Marin Weichert et Jean-François Cousineau et existe depuis plusieurs années. Pour Espéranto-Jeunes, il reste à faire le travail qui permet de finaliser une BD : corrections, mise en page et négociation avec les éditeurs originaux... Comme pour les autres BD, nous profiterons de la réimpression dans d'autres langues pour diminuer les coûts de production.

Les **scouts** ont deux grands rassemblements prévus cette année en France à Jambville dans les Yvelines. Le premier se déroulera du 6 au 8 mai 2006 (malheureusement en même temps que le Congrès d'Espéranto-France à Rennes) et réunira les chefs et cheftaines des Scouts de France. Ces derniers encadrent plus de 70 000 jeunes en France. Le second rassemblement (Jamboree national) aura lieu du 28 juillet au 1er août 2006 et réunira environ 15 000 enfants de 11 à 15 ans. L'idée est de proposer aux organisateurs la tenue d'un stand et une traduction en espéranto du Jamboree (livret remis aux enfants). L'action auprès des Scouts de France a été acceptée par le comité. Les contacts sont à prendre.

Festo aura lieu cette année au château de Grésillon, près d'Angers (49), du 20 au 27 juillet. Le thème retenu cette année est « La Vie de Château ». En parallèle de Festo, se déroulera le séminaire « Liberté pour les langues ». En partenariat avec Eurokka, plusieurs concerts seront organisés. Seront présents notamment Kore, Fabrice Morandea et Pafklik... Des activités pour la journée ont déjà été proposées, notamment des jeux de piste et des jeux de rôle. Si vous désirez partager votre intérêt pour le théâtre, faire découvrir votre dernière passion ou tout simplement rencontrer des gens sympas du monde entier, n'hésitez pas à vous inscrire rapidement !!

Espéranto-Jeunes a décidé cette année de mener une grande campagne de publicité afin d'in-

citer les personnes à connaître et à participer à Festo. En effet, l'an prochain, IJK (Internacia Junulara Kongreso) aura lieu en Asie et il serait intéressant que Festo devienne une destination privilégiée pour les espérantistes européens. Pour cela, nous sommes déjà à la recherche d'un lieu, d'un thème et de personnes qui désiraient s'investir dans cet évènement.

Deux **semajnfinoj** ont été programmés : La Fiŝa Semajnfino à Boulogne-sur-mer du 31 mars au 2 avril et la Aŭvernja Renkontiĝo à la Bourboule du 26 au 28 mai.

La **Fiŝa Semajnfino** aura lieu à Boulogne-sur-mer, ville du premier congrès universel d'Espéranto en 1905. Elle permettra de faire connaissance et pratiquer l'espéranto dans un contexte convivial. Vous pourrez aussi découvrir une région souvent méconnue mais qui présente des paysages magnifiques avec de longues plages et des falaises escarpées. Et vous profiterez de l'air de la mer pour apprendre à réaliser puis pour déguster quelques bons petits plats à base de poisson.

La **Aŭvernja Renkontiĝo** se déroulera à la Bourboule, ville connue pour ses thermes. Dans un gîte facilement accessible depuis la gare, venez vous reposer, profitez d'un air sain et parlez espéranto pendant un week-end.

Un budget consacré aux **actions humanitaires** a été voté. 100 € sous forme de marchandises seront envoyés chaque année dans des associations étrangères. Le reste du budget « subventions première rencontre » non utilisé sera reversé à notre fonds humanitaire.

La relation entre Espéranto-Jeunes et certaines fédérations dépend de contrats qui existent depuis quelques années, mais qui ont été oublié avec le temps. Nous allons donc refaire un point sur ces contrats et appliquer les modalités en cours. Rappelons que les fédérations permettent de faire le lien entre les personnes en région et les organisations nationales. Cette relation existe déjà avec Espéranto-France.

La prochaine réunion du comité aura lieu lors du Congrès d'Espéranto-France à Rennes. Tous les membres de l'association seront les bienvenus. D'ici là, n'hésitez pas à nous faire part de vos suggestions !

JEFO-estraro / bureau d'Espéranto-Jeunes

Prezidanto : Axel Rousseau	45, rue de Sily / 92100 Boulogne Billancourt	tél. : +33 6 63 70 11 32 / axel@esperanto-jeunes.org
Vic-prezidanto : Sébastien Merlet	4, route de la Raimbaudière / 41800 Houssay	tél. : +33 6 77 37 49 88 / sebeto@esperanto-jeunes.org
Kasistino : Julia Hédoux	45, avenue Charles de Gaulle / 62200 Boulogne-s/mer	tél. : +33 6 17 06 80 70 / julia@esperanto-jeunes.org
Vic-kasisto (et relations TEJO) : Sébastien Montagne	6 résidence Pasteur, 21 rue des Ormeaux 49100 Angers	tél. : +33 2 41 41 08 23 / sebastien@esperanto-jeunes.org
Sekretario : Cyrille Pouillet	103, av. Verdier / 92120 Montrouge	tél. : +33 6 77 28 13 25 / cyrille@esperanto-jeunes.org
Vic-sekretario : Aleks Kadar	13, av. de Wagram / 75017 Paris	tél. : +33 1 44 09 84 39 / aleks@esperanto-jeunes.org

JEFO-komitato / conseil d'administration

Alexandre Pouillet	9, rue Camille Saint-Saëns / 95480 Pierrelaye	tél. : +33 1 34 21 99 84
Belonia Gabalda	40, chemin des Berges / 91290 La Norville	belonia@esperanto-jeunes.org
Benoît Fonty	10, rue Bonne Louise / 44000 Nantes	tél. : +33 2 40 69 48 95 / benoit@esperanto-jeunes.org
Christophe Chazarein	200, rue Ursule Devals / 82000 Montauban	tél. : +33 6 84 44 20 18 / christophe@esperanto-jeunes.org
Emmanuel Debanne	8, rue de Cotte / 75012 Paris	tél. : +33 6 68 33 78 14 / emmanuel.debanne@free.fr
Enguerran Massis	27 rue Auguste Bravard / 63500 Issoire	tél. : +33 4 73 89 96 18 / godot1@voila.fr
Fabien Tschudy	6 rue des Cavaliers / 68700 Aspach le Haut	tél. : +33 6 87 20 67 31 / fabien.tschudy@esperanto-jeunes.org
François Parchemin	Chemin du Font du Broc Quartier ste Roseline 83460 les Arcs-sur-argens	tél. : +33 6 77 12 56 61 / parch.parchemin@laposte.net
Grégoire Colbert	63, rue de la Tour D'auvergne / 77185 Lognes	gcolbert@voila.fr
Maxence Dupuis	5, rue Guillemilot / 75014 Paris	tél. : +33 1 43 20 31 67 / maxence@esperanto-jeunes.org
Pascal Leclaircie	10, rue Jean-Jaurès / 91300 Massy	tél. : +33 6 66 28 02 30 / pascal@esperanto-jeunes.org
Pierre Gontier	La Huardière / 50540 Isigny	tél. : +33 6 83 71 04 13 / pierre.gontier@esperanto-jeunes.org
Sébastien Erhard	13 TER rue Raymond Botté / 76380 Canteleu	tél. : +33 6 15 21 48 93 ou 06.15.21.48.93.
Tatyana Malazh	4, rue Florence Blumenthal / 75016 Paris	tél. : +33 6 78 11 12 33 / tania0282@yandex.ru

Coordinateurs régionaux

Violette Walther - <i>Alsace</i>	6 rue Philippe Rueff / 67800 Bischheim	tél. : +33 6 81 74 05 56 / walter.violette@wanadoo.fr
Magali Lajus - <i>Aquitaine</i>	1, les Places / 33910 Sablons	magalilajus@yahoo.fr
Pierre Gontier <i>Basse-Normandie</i>	La Huardière / 50540 Isigny	tél. : +33 2 33 48 04 67 / pierregontier@netcourrier.com
Vincent Pacheu <i>Provence-Alpes-Côte d'Azur</i>	Vallon de la Tour de Keyrié 13100 St-Marc-Jaumegarde	tél. : +33 4 42 24 95 83 / ahirom4@hotmail.com
Sébastien Erhard - <i>Bretagne</i>	36 B, rue de la Corderie / 22000 St-Brieuc	tél. : +33 6 15 21 48 93 ou +33 2 96 68 55 21 henrri@esperanto-jeunes.org
Alain Droyer - <i>Bourgogne</i>	14, rue Maxime Guillot / 21240 Talant	tél. : +33 3 80 55 68 83 / alain.droyer@esperantoland.org
Xavier Dewidehem <i>Nord-Pas-de-Calais</i>	1, allée de l'Archerie / 59800 Lille	tél. : +33 3 20 04 12 15 ou +33 6 75 60 14 75 dewidehem@lve-esperanto.com
Maïté Gayet - <i>Ain</i>	les Vignes / 01310 Montcet	maitochette@hotmail.com

Coordinateurs départementaux, urbains et contacts

Axel Rousseau <i>Île-de-France</i>	<i>voir JEFO-estraro</i>	
Thomas Genty <i>Bourg-en-Bresse</i>	961, chemin de Corneloup - Valuisant le Bas 01250 Villereversure	tél. : +33 4 74 30 60 89 / pierregenty@planetis.com
Cyrille Pouillet <i>Hauts-de-Seine</i>	<i>voir JEFO-estraro</i>	
Céline Bernard <i>Orange</i>	Résidence Lou Mistrau (D) 74, av. Rodolphe d'Aymard 84100 Orange	tél. : +33 6 30 97 23 88 ou +33 5 96 69 55 80 celine.bernard@esperanto-jeunes.org
Emmanuel Villalta <i>Paris (contact)</i>	4, rue Florence Blumenthal 75016 Paris	tél. : +33 1 45 27 42 35 ou 08 70 06 26 86 manu@esperanto-jeunes.org
Laurent Vignaud <i>Pays de la Loire (contact)</i>	3, allée du Haras (app. 132) 49100 Angers	tél. : +33 2 41 20 19 40 / laurent.vignaud@numericable.fr
Rose Sanz <i>Val-de-Marne</i>	63, rue André Tessier 94120 Fontenay-sous-Bois	tél. : +33 1 48 73 57 72 / Rsanz@esperanto.org

Autres coordinateurs

Cours Internet : Ingrid Malaquin (ingrid@esperanto-jeunes.org) et Emmanuelle Richard (emmanuelle@esperanto-jeunes.org)
 BEMI - Cycliste : Xavier Godivier xgodivier@esperanto.org / tél. : +33 2 99 22 99 07 ou 08 73 17 02 55 (tarification locale)
 Recettes des week-ends gourmands : Rozenn & Clément Picard : rpicard@esperanto.org / tél. : +33 2 23 50 13 35

La monstro
vin postkuras !

vi ne ĝin eskapos...

Neniu eskapas ĝin !

AĤ!!
mi 'stas ĉe la fino
de la vojo...

ĝi baldaŭ trafos min...
min puŝos en la abismon...

Estas alia solvo:
vi vin ĵetu mem abismen

Ĉu vera
elektebleco ?

AĤĤ !!!

Mi elektas !

Fine mi decidas
mem ĵeti min !

jen, kiel trakti
la problemon
pri
elektebleco
kaj koncize
kaj ĝis ties
fundo ...